

Bu sabahki haberler Çin teslim olmak üzere imiş!

Bir Japon sözcüsünün verdiği beyanat

Şanghay 21 (A.R.) — Şanghayda beyanatta bulunan Japon ordusu sözcüsü Çin meselesi hakkında şunları söylemiştir:

Pasifik harbinden evvel Çunking Amerika ve İngiltereyi Japonya'ya karşı harbe sürüklemeye çalışıyordu. Bu harbin şimdi vaktidir. Fakat Çunking şimdi kurtuluşa başlamıştır. Rangoon üzerine yapılmış olan hava saldırıları neticesinde Çine gönderilmek üzere bulunan mühim miktarda harp malzemesine büyük zararlar yapılmıştır. Çunking hemen hemen teslim olmak vaziyetine gelmiştir.

Ruslar Almanları iki yerde kışkaç içine almağa çalışıyorlar

Leningrad yolunda Rusların yeni bir şehir almalarına büyük ehemmiyet veriliyor

Mojaiskin zaptına aid şayanı dikkat tafsilât

Moskova 21 (A.A.) — Bu sabahki bölge ilâvedit. Kıtâatımız Ostrogo şehri işgal etmişlerdir.

Londra 21 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği ilâvesinde bahsi geçen Ostrogo şehri Moskova'nın 300 kilo metre kadar şimali garbünde ve Moskova Leningrad yolu üzerindedir. Londrada bu mevkiin zaptına huru, si bir mana atfedilmektedir.

Zannedildiğine göre burada iki kaç harekati inkisaf etmektedir.

Bu hareketlerin biri Leningrad önünde bulunan Alman kuvvetlerini, diğeri de Smolenskdeki Alman kuvvetlerini istihdat etmektedir.

Mojaiskin zaptına aid tafsilât

Londra 21 (A.A.) — Mojaiskin zaptı ile Sovyetler Moskova cephesinde en büyük zaferlerini kazanmışlardır. Mojaisk Moskova'ya en yakın bulunan son Alman müstahkem mevki idi. Burada Alman kuvvetlerinin okbaşı mevki ve Alman kış müdafaa hatı üzerinde idi.

Bu şehir sokaklarda ve yanmakta olan evler arasında çok şiddetli ve kanlı göğüs göğse muharebelerden sonra alınmıştır.

Şehir şartından ve garden sarılmak suretiyle zapt edilmiştir.

Moskova radyosu bu sabahki mesajında şehrin zaptının mahirane bir delme hareketi sayesinde mümkün kılındığını bildirmiştir.

Mojaiske 2.3 kilometre mesafede bulunan bir mahalde Almanların mühim bir müdafaa hattı Rusların eline geçmiştir.

Mühim miktarda malzeme içtiğim edilmiştir. Almanlar insanca büyük zafer kazanmışlardır.

Herkes yakınlarında çarpışmalar şiddetlenmiştir.

Malayada ihata edilen Avustralya firkaları

Vışi 21 (A.A.) — Malayadan alınan son haberlere göre Malaka yarımadasının müntehasında muharebe henüz bitmemiştir.

Japonlar üstün mevkiye bulunmak tadırlar. Japonlar çok mahirane bir manevra ile Avustralyalı firkaları ihata etmişlerdir. Bununla beraber bu kışta teslim olmaya devam etmektedir.

Avustralyadan gelen haberler Malaya'da Japon faaliyetine götükçe azaltıldığını bildirmektedir.

Şark cephesinde yeni bir alman kumandanı

Berlin 21 (A.A.) — H.İler General von Bock'un umumi kararlarında bu bul emsâldir. General, şark cephesinde bir ordu kumandanlığı almak üzere der ve bir nezahat devresi geçmiştir.

Bir demiryoluna hücum eden Japon askerleri

Bir Japon kruvazörü batırıldı

Japon ileri hareketleri devam ediyor

Avusturalyalılar durumu vahim telâkki ediyorlar

Vaşington, 20 (A.A.) — Amerika harbiye nezaretinin tebliği:

Amerika bomba tayyareleri Filipinler cenubunda Jolo adasından 100 mil mesafede bir Japon kruvazörünü batırmışlar ve bir Japon petrol gemisini ateşlemişlerdir.

Mindanao adasında Davanonun 55 kilometre şimalinde Japon birlikleriyle Filipin kuvvetleri arasında şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Durum vahim

Melbourne 20 (A.A.) — Hükmete gelen son haberler, durumun bilhassa hava yardımıyla yetsizliğinden dolayı vahim olduğunu göstermektedir.

9 Japon tayyaresi düşürüldü

Vaşington, 20 (A.A.) — Harbiye na-

(Devamı 5 inci sayfada)

Tokyo'ya göre: SINGAPUR SUSUZ KALMIŞ

"Singapura giden demiryolundaki münakalâta son verildi,"

Japonların süratli bir manevrası

Tokyo, 20 (A.A.) — Malezyanın cenub batısına çıkartılan Japon kuvvetleri, cenub doğu istikametinde yaptıkları süratli bir manevra ile İngiliz kuvvetlerinin ricat hattını kesmişler ve Singapura giden demiryolundaki münakalâta son vermişlerdir. Müstahkem mevzin müdafaa için yapılan başlıca mevziler işgal edilmiş ve düşman şiddetli bir mukavemetten sonra dağılıp ormanlığa sığınmışlardır. Bu arada çevreli düşman kuvvetlerinin büyük kısmının imhası muharebeleri süratle ve muvaffakiyetle devam etmektedir.

Johor Bahru şimalinde takriben 30 kilometrede bulunan su tesisatının şimdiden Japonların eline düştüğü söylenmektedir. Bu suretle Singapur susuz kalmış bulunmaktadırlar.

Johor Bahru şimalinde takriben 30 kilometrede bulunan su tesisatının şimdiden Japonların eline düştüğü söylenmektedir. Bu suretle Singapur susuz kalmış bulunmaktadırlar.

Johor Bahru şimalinde takriben 30 kilometrede bulunan su tesisatının şimdiden Japonların eline düştüğü söylenmektedir. Bu suretle Singapur susuz kalmış bulunmaktadırlar.

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Şimalî Afrikadaki İngiliz ordusu Tunus hududuna dayanmaya teşebbüs edecek mi?

İngilizlerin Trablusgarb istikametinde devam ettirecekleri bir taarruz tehlikeli bir macera olacağına benzıyor

Yazan: Emekli General K. D.

Bundan altmış beş gün evvel başlamış olan bu defaki dördüncü Libya harbi, muhasım taraflardan birine Je. neral Auchinleck'in, diğersine de General Rommelin kumandasında, mekte olmasi hasbuz hareketi bakımından çok istihdatlı ve çok enteresan olmuştur.

Hatırladadır, ki İngilizler, bütün yaz ayları zarfında çalıştıktan sonra Bay Çörçil bile fazla iyimserliğe sevk etmeğe kâfi gelmiş olan bir aded, tank ve tayyare üstünlüğü ile General Rommel kuvvetlerine, aynı zamanda imha gayesinde de istihdat eden tam bir sevkuloeyş başını şeklinde taarruz etmişlerdi ve düşündükleri tarzda muvaffak olmalarına da ramak kalmıştı. Fakat, karşılarında Alman generalleri arasında en üstün mevki thraz etmiş olan Rommelin bulunması onların hem,

D. N. B. ajansının muharririne göre Sovyet Rusyanın Avrupa ve boğazlarda emelleri

Amerikanın eski Ankara elçisinin sözleri

Berlin, Moskovada Boğazlara dair müzakere olduğu noktasında ısrar ediyor

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B. ajansının diplomatik muharriri ya-

ziyor: Almanya, bilindiği gibi Sovyetler Birliğinin Avrupa topraklarındaki sarih emellerini ve İngilterenin bu husustaki muvafakatini tesbit eden Moskova görüşmeleri hakkındaki doğru haberleri alır almaz, ilgili bütün hükümetleri ha-

(Devamı 5 inci sayfada)

Sovyetler Mojaisk'i geri aldılar

Dünkü Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 20 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Kırmızı Teodosya'nın şimal do-

(Devamı 5 inci sayfada)

Uzakşark harbi hakkında İngiliz meclisinde tenkidler

Çörçil, endişelere iştirâk ediyor

Londra, 20 (A.A.) — Avam Kamarasında Uzakşarktaki ciddi vaziyetin müzakeresi hakkında gayretler sarfedilmiştir. Nasyonalliberal mebuslardan Granville Sin-

(Devamı 5 inci sayfada)

Memurlara zamlar

Küçük memurlara zam nisbeti arttırıldı

Lâihânın bugün mecliste müzakere edilmesi muhtemel

Ankara, 20 (Hususi) — Bütçe encümeni dün gece; geç vakte kadar çalışarak memur ve müstahdar çalışanlar için (Devamı 5 inci sayfada)

Millî Şef

Dün İngiliz büyük elçisini kabul ettiler

Mülâkatta Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu de hazır bulundu

Ankara 20 (A.A.) — Cümhuriyet İsmet İnönü bugün saat 16 da İngiliz Büyük Elçisi Sir Hugh M. Knatchbull Hugessen'i kabul etti. Mülâkât esnasında Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu da hazır bulundu.

Toz ve kesme şeker fiatlarına bazı zamlar yapıldı

Başvekil, dün Meclis Parti Grupunda, alınan tedbirler hakkında izahat verdi

Küçük çocuklara çok ucuz bedelle şeker verilecek

Ankara 20 (A.A.) — C. H. P. Meclis grubu umumi heyet 20/1/1942 Salı günü saat 15 te reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uranın reâsliğinde toplandı.

Celse açıldıktan ve geçen toplantının zabıt hülâsası okunduktan sonra ilâhîye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam, görülen lüzum üzerine şeker satışında hükümetçe alınan tedbirlerden grup umumi heyetini haberdar etmiştir.

Başvekilin beyanatına nazaran, bu günden itibaren satışa durdurulan toz ve kesme şeker fiatlarına bazı zamlar yapılmıştır. Yapılan bu fiat yükseltilmesinde birikte kasa ve çuvala (Devamı 6 nci sayfada)

Yeni ekmek karneleri geldi

Karne usulünün tatbiki ile günde 600 çuval un tasarruf edildiği anlaşıldı

Ay başından itibaren muteber olacak yeni ekmek karneleri, dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Yeni karneler gayrikabili takliddir ve her fiş iki parçalıdır. Karnelerin doldurulması işi bir iki güne kadar bitirilecek ve ay başından evvel evlere dağıtılacaktır.

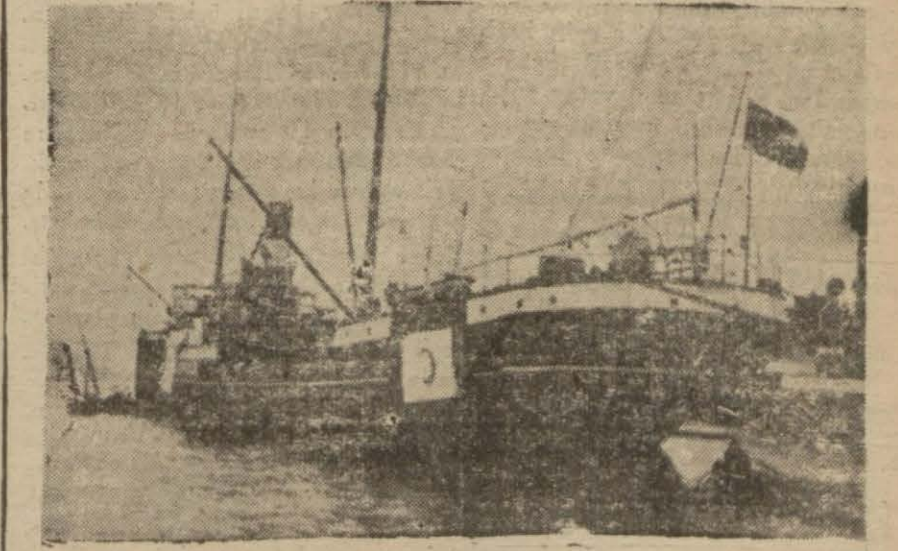
Her kaza ve nahiyede kurulması kararlaştırılan işe bürolarının kadroları da hazırlanmış ve bir kışım kaza ve nahiyelerde bürolar faaliyete geçmiştir.

Bu büroların masrafları işe Müdürlüğü tahsisatından verilecektir.

(Devamı 2 nci sayfada)

Yunanistana giden "Kurtuluş", vapuru karaya oturdu

Vapurdan bir aralık "Batıyoruz", diye telsiz alındı kaza mahalline varan tahlisyeler derhal faaliyete geçtiler vapurun kurtarılması imkânı var

Kurtuluş vapurunun İlanımızda alınmış bir resmi Yunanistana yardım maddeleri dar yoluna muntazaman devam ettirmek üzere evvelki akşam İlanımızdan Pireye hareket eden adaları civarında karaya oturmuş Kurtuluş vapuru dün sabaha kadar (Devamı 6 nci sayfada)

Hergün

Japon ordusunun hızı
Ve müttefik
Donanmanın
Hareketsizliği

Ekrem Uzaktığı

Japonlar inanılmıyacak bir hızla ilerlemeye devam ederek Malezya yarımadasının en cenub ucunda Johor - Paruh şehrine vardılar. Bu şehir ile Singapur adasının arasında dar ve derin bir kanal vardır. Şimdi bu kanalı bir kıyısında Japon bayrağı dalgalanıyor, öbür kıyısında İngiliz bayrağı.

Haritaya bakılınca Malezya yarımadası arasında nisbi bir benzerliğine göze çarpmaması mümkün değildir. Birincisi ikincisinden mukayese kabul etmez şekilde uzun ve geniş olmak şartı ile.

Vaziyeti gözönünde cendandır. Mak için hareketlerin yapıldığı sahaya bizim şehirlerimiz adları ile analım:

Japonlar Tekirdağ tarafında gelecek adamın en dar yerinde Gelibolu ile Bolayır arasında karaya çıktılar, ve rastgeldikleri her mukavemeti kırarak, bunu temin için de yardımının iç ve dış kıyılarında İngiliz kışalarının gerilerine mütemadiyen asker çıkararak Seddülbahre doğru durmaksızın yürüdüler. Şimdi Seddülbahirdedirler ve Singapur adasını da Çanakale temsil ediyor. Çanakalenin dışı Yunan toprağı tarafında Hindis, tandır, iç tarafında ve gerisinde Felemenk müstemlekeleri bulunuyor.

Bu dakikada dava şu sualde toplanmıştır:

Japonlar Seddülbahirden Çanakaleye, kendi adlarına dönülmüş, Johor - Paruh'tan Singapuru geçebilecekler mi? Yarımadanın bu en cenub noktasına inmekle boğazın kontrolünü ele almış olduklarına göre bir taraftan öbürüne geçmeye lüzum göreceklere mi, görmeyecekler mi?

Sorunun cevabını araştırmaya lüzum yoktur, sonuncu üç beş güne kadar filiyat sahasında geçecek. Fakat ne olursa olsun Japonların bu yardımdayı ılgald gösterdikleri hız inanılmıyacak bir hâdisedir. Fakat aynı suretle inanılmıyacak bir başka hâdise vardır ki, o da İngiliz ve Amerikan donanmalarının Japon savaşına başladığı 7 İkincikanun 21 İkincikanuna kadar 45 günlük zaman zarfında müdahaleye teşebbüs etmeyerek denizi sarkta ve garbda mutlak bir Japon hakimiyetine bırakmış olmalarıdır. Bununla beraber deniz işlerinin anılanların kanaatlerine göre Anglo - Sakson kuvvetlerinin duruma müdahalede gösterdikleri gecikmelerin basit bir sebebi vardır ki, o da İngilizlerin ve Amerikalıların bütün kuvvetlerini bir noktaya toplama imkânına malik olamamalarıdır.

Deniliyor ki:

Uzaklarda büyük bir deniz harbinin vukua gelmesi İngilizlerin Amerikalılara yapabilecekleri yardımın derecesine bakar.

İngilizler deniz üstü Alman kuvvetlerini göz hapsinde tutmak için ana vatan sularında üç saffi harb gemisi ile iki tayyare gemisi bulundurmaya mecburdular. Aynı suretle İtalyan donanmasına karşı da beş saffi harb gemisi ile iki tayyare gemisini elde tutmaları icab eder. Bundan başka 2 saffi harb ve bir tayyare gemisini ihtiyatta ve bir o kadarını da tamirde farzetmek deniz işleri için normal bir kaide dir. Zira harb zamanında bütün kuvvetleri derahl hizmete hazır bulundurmak maddeten imkânsızdır. Şu halde Alman ve İtalyan kuvvetlerinin hareketsiz fakat her zaman için bir tehlike halinde durmaları İngilterenin 14 saffi harb gemisinden 12 sini ve 8 tayyare gemisinden 6 sına ana vatan sularında alkoymasını mecburi kılyor, demektir. Bu vaziyette İngilte-

Resimli Makale:

Vaşingtonda bir kabristan duvarına çok eski zamanlarda çaprazlama üç kilit asılmış, altına da şu cümle yazılmıştır:

— Bu kilitler kan dökmek maksadıyla hiç bir zaman kırılmıyacaklardır, onları ancak memleketi ve hürriyeti müdafaa etmek için kullanabilirsiniz, fakat bu takdirde kilitleri yerine koymamalısınız, hakkın azalmasına razı olmaksızın dövüş meydanında düşüp ölmek mürecahtır.

Milletlerde olduğu gibi ferdelede de yaşamayı hak edenler ancak bütün haklarını son zerrelerine kadar istemeyi, kovalamayı ve müdafaa etmeyi bilirlerdir, bu sahada her millet veya her ferd mutlak surette muhtelif tecrübeler geçirir, evvelâ hafif bir tekme yer, ses çıkarmazsa tekme yer, yumruk, yumruğu döpük takib eder ve nihayet boğazına esaret halkalarını geçtiğini görür.

Şehir Haberleri

Kendisine para vermiyen babasını bıçaklıyan hayırlı evlâd (!)

Dün Kasımpaşada kanlı bir vak'a olmuş, bir evlâd kendisine para vermiyen babasını bıçaklıyarak yaralamıştır.

Kasımpaşada Bahriye caddesinde oturan ve seyir satıcılık yapan Hasan adında birine dün oğlu Cemil müracaat ederek kendisinden harçlık istemiştir. Hasan, eli ekme tutacak bir yaşa gelen oğlunun sık sık vâkı olan bu para işine âdetine ötedenberi muhalif olduğundan ona:

— 20 yaşına geldin, hâlâ harçlığını gelip benden istemen ayıbdır. Şimdiden sonra sana on para bile vermem.

Babasının bu red cevabına ferâna halde sinirlenen Cemil:

— Demek öyle ha... Ben senden para almam; pekâlâ bilirims diyerek belinden bıçağını çıkarmış ve babasının üzerine saldırmıştır.

Bu beklenmedik ve çirkin tecaüzü karşısında neye uğradığını şaşırın Hasan, oğlunun savurduğu bıçak darbelerinden ağır surette yaralanmıştır.

Gürültüye koşan zabıta memurları, âsi ve carih evlâdı yakalamışlar, yaralı babayı tedavi altına almışlardır.

Spor hakkında konferans

Kadıköy Halkevinden: Bugün saat 20.30 da Evimiz salonunda Bay Zeynel Akandere tarafından (Spor) mevzu'u bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

renin Amerika'ya her iki sınıftan ancak ikişer gemi ile yardım edebileceği meydandır.

Amerikalılara gelince, bugün hizmette 15 saffi harb gemileri vardır. Fakat Japonların genç ve kudretli gemileri ile uzak denizlerde harbedemeyecek kadar ihtiyar ve müdafaasız olan Arkansas ile tamerde ve istirahatte bulunan gemileri çıkarılırsa, harb kudretini haliz ünitesinin sayısı ancak 10, tayyare gemilerinin sayısı ise 5 tir. İngilizlerinki ile birlikte yekûn 12 saffi harb gemisi ve 7 tayyare eder.

Japonlar kendi üslerinin yakınılarında dövüşmek için kuvvetlerinin hemen tamamını savaşa sokabilirler. Hiç değilse 12 saffi harb gemisinden 10 unu ve 8 tayyare gemisinden 6 sına kullanabilecekleri, ayrıca kara tayyarelerinden de istifade edecekleri muhakkaktır. Diğer taraftan dövüşmek için iki kişi olmak lâzımdır ve Japon amiralilerinin ikinci bir Coşma yaratmak için sabırsızlanma hisleri ne kadar şiddetli olursa olsun ilk günlerde kendi filolarını zarardan uzakta tutarak ufak tefek münferit hareketlerle düşmanı zayıflatmaya çalışmaları çok mümkündür. Ark Royal, Prince of Wales, Ropulse, Arizona; Oklohoma gibi gemilerin batırılması Anglo - Saksonların ne kadar büyük bir kayba uğramış oldukları şimdi anlaşılıyor. Japonlar hiç şüphe yok ki bu yolda de-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Yeni ekmek karneleri geldi

Karne usulünün tatbiki ile günde 600 çuval un tasarruf edildiği anlaşıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün bütün kaza ve nahiyeleri dolaşarak yeni büroların teşkilâtını teftiş etmiştir. Henüz karnelerini tamamlamamış olan kaza ve nahiyeler bir iki gün içinde hazırlıklarını ikmal edeceklerdir. Karne usulünün ihdasından evvel şehre günde 3600 çuval un verilişken son günlerde bu undan 600 çuval kadar tasarruf edilmiş, bununla beraber tesbit edilen miktar dahilinde kimse ekmeksiz bırakılmamıştır.

Diğer taraftan alâkadarlara bazı fırınların serbest olarak ekmeğe sattıkları ihbar edilmiş ve kontrolüne ayrı karneler verilecektir.

Baltalimanı yangınından fabrika müdürü mes'ul

Bir müddet evvel Rumelhisarında Baltalimanında Çampaşa korusunda 17 numaralı bir fabrikadan yangın çıkmış, bu arada içeride bulunan İbrahim, Koço ve Ahmed adlarında üç işçi de feci bir şekilde yanmıştır.

Bu facia etrafında tahkikata devam eden müddeumumilik, fabrika müdürü ve mütehasıslı Pua'd Nisancıyı mes'ul görmüştür. Müdür, tedbirsizlik, dikkatsizlik, mes'ul ve san'atında acelelik suğundan sorgu hâkimliğine verilmştir.

Kaput bezinden torbalarla ihracat yasak

Evvelce kanavice ve kul çuvalarla mal ihracat yasak edilmişti. Bundan böyle kaput bez ile yapılmış torbalarla da ihracat durdurulmuştur. Bu gibi satışlar için alıcı firma çuval ve torbayı temin edecek veya bu torbaların memkûn'ize iadesini tekeffül edecektir.

Tiftikler teslim edilmedikçe yeni lisans yok

Bazı İngiliz firmalarına satılan tiftikler teslim edilmedikçe yeni mallar için lisans verilmemesine karar verilmiştir.

Belediye bütçesi

Vilâyet ve Belediyenin 942 yüz bütçesi üzerindeki çalışmalarına devam olmaktadır. Bütçe memur maaşları, na yapılacak zamlar dolayısıyla Şehir Meclisinin Şubat devresi içtimalarına yetiştirilemeyecektir. Bütçe Nisan devresi toplantılarında müzakere oluncaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlatı: — Gependerde sebze haline gitmiş, tüm İpekiye girmeden evvel dış tarafta binanın dümdüz, penceresiz bir kasımında bir takım amelelerin kaza kireklerle bir delik açmağa çalıştıklarını gördüm, hayret ettim. Hal esnasından birine sordum, bana şu cevabı verdi:

«— Hal, hal binası olarak yapıldı. Ken içeride meyvaharın bitiminde inşa edecek olan gazın havayı zehir, liyebileceği hesabı katılmamış, bu sebebden havalandırma tertibatı alınmamış, pencere açılması unutulmuş. Şimdi bu yepyeni duvarı parçalayıp pencere açmağa çalışıyorlar!»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sebebsiz işinden çıkarılan tornacı

Bakırköy gımento fabrikasında tornacılık yapan bir vatandaş şu şekilde bulunuyor:

«Birkaç gün evvel fabrikada çalışırken, müdürün beni çağırmasını söylediler. Yanına gittim, derhal iş bırakarak fabrikadan ayrılmamı söyledi. Bunu icab ettirecek hiçbir kabahatim olmadıktan sonra sebebi sordum. Bana verilen cevap, kat'iyen tatminkâr olmadığım gibi, fabrika ile alakadar bir şey de değildi. Bu suretle fabrikadan dışarı çıkarıldım. Halbuki, iş kanununa muvafık fabrika, işime nihayet verecektir bana 15 gün evvelden bildirmeğe mecburdur. Makûr olurum bulunuyor, Alâkadar dâirelerin nazarı dikkatini albehtemizi dilerim.»

Açık muhâbere

Bay H. Y. E. ye: — Mektubunuzu aldık. İcaibi ya, olacaktır.

Dün birçok muhtekir tevkif ve mahkûm edildi

Dün de adliye bir çok ihtikâr vak'ası intikale etmiş, bunlardan bir kısmı suçlarının mahkûmiyetiyle neticelenmiştir.

Kadıköyünde, Çayır caddesinde Tahsin Durac adında bir bakkal la, Beykozda Yalıköyünde 94 numarada zahireci Osman dükkânlarında mal mevcut olduğu halde gelen müşterilere yok diyerek satmaktan imtina etmişlerdir.

Zabıtaya vakubulan müracaat üzerine yakalanan her iki suçlu da dün milli koruma kanununa muhalefetinden müddeumumiliğe teslim edilmişlerdir.

Heybeliada bakkal Leonida; kundura cilâsı ihtikârından suçlu Aram ve Beşiktaşta tuhafiyeci Bedros Koncağül de asliye 2 nci cezada görülen muhakemeleri sonunda 25 şer lira para cezasına mahkûm olmuşlardır. Üç suçlunun dükkânları da aynı zamanda birer hafta müddetle seddedilmiştir.

Gene ihtikâr suçundan asliye 2 nci ceza mahkemesine sevkedilen Beşiktaşta kırtasiyecisi Zeki, Beyoğlu litleklâ caddesinde Berk mağazası sahibi Yaşova, Niğantaşında kuru kahveci Ali Paşo ve Es de miri ihtikârından da Galatada Mah müdiye caddesinde hrdavatçı Hıraç adlarındaki suçlular da sorgularını müteakib tevkif olunmuşlardır.

Hırsızlık yapan çırak

Sirkeci'de, Şuayb adında bir kunduracı 310 kurusile dükkânında mevcut eskampinler çalan Hüseyin adında 17 yaşlarında bir genç dün zabıta tarafından yakalanarak adliyece verilmiştir.

Üçüncü sorgu hâkimliğince dün soruşturulan hırsız çırak bu suçlarının dan dolayı tevkif edilmiştir.

Sabahdan Sabaha:

Yüne, ipeğe hücum
Ede: hanumlara
Da:!

Burhan Cahid

Beyoğlu mağazalarından birine yün gelmiş. Karınca gibi birbirlerinin korusundan habersiz alan kadınlar üçüçüş iki saat içinde tüketmişler. Genç bir lüks mağazaya emprime denilen ipeği kuşmaşlar gelmiş. Kadınlar iki gün içinde diğbine darı ekmişler.

Komik Şarlonun «Altına hücum» diye bir filmi vardı. Şarlo aynı peşinde koşarken aç kalıyor, avurdu avurduna yapıyor, altına eması unutuyor. Öyle hâle geliyor ki karışındaki insanları piliç gibi görmeye başlıyor. Şehirli kadınlar da yün ve ipek aşkı ile galiba birbirlerini yahud erkekleri koyun veya ipek böceği görmeye başlayacaklar.

Bu telaşın ve heyecanın sebebi ne olsa gerek! ceketsiz, elbisesiz, çiplak mı kaldılar. Hayır. Fakat salon kadınlarında rekabet erkeklerden keskindir. Herkesin yapmadığını yapmak, bulmadığını bulmak giymediğini giymek kadınlar için ada ta şeref meselesidir. Bereket versin bu sakat ve saçma düşünce bizi büyük şehrin iş gücü salonlarında salona dolaşıp çene çalmaktan ibaret birkaç akıl züğüdüne mahsustur. Yoksa Türk kadınının ne dayanıklı, ne fedakâr oluğunu biz biliriz. Ayağındaki çorabını çıkıp askere veren boynundaki beşbiryerdesini eli titremeden çözüp memleket davasına harcayan da Türk kadınıdır. Kundaktaki çocuğunu bir omuzuna on beşlik obüs mermisini öbür omuzuna yerleştirip ön sperlerde cep hane taşıyan da Türk kadınıdır. Halbuki süs olarak salon kadınlarının elleri altında ne faydasız kıymetler vardır ki canlarından bile esirgerler.

Büyük millî imtihanlar her sınıf vatandaşın idrak ve seçiyeye imtihanı sayılır. Böyle nazik zamanlarda yalnız kendini düşünen insanlara güven olmaz. Vatan için müsterek mahrumiyete katlanmayı bilmeyenler fikren ne kadar uyanık görünseler gene kalın bir dalâlet içinde dilerler. Şu anda Londra kadınlarının çorapsız, Berlin kadınlarının kürlüğü geçdiklerini bilmemiz lâzımdır. Uzağa gitmiye de haecet yok. Sütteki yavrusunu arkasına bağlayıp askere giden kocasının yerine tarlasını süren Türk kadını yalnız bizim Salon hanımlarına değil, bütün dünya kadınına en büyük örnektir.

Burhan Cahid

VEFAT

Kâbil Ehlîliği müstegari Tahsin Rüştil Baç, Maliye Müfettişi İhsan Haç, T. ca. ret Vekâlet Müfettişi ve Plat Mürakabe Şefi Muhan Baçın pederleri sabık Selânik Maarif Müdürlü Tokad eşrafından,

TAHIR RÜSTÜ BAC

dün akşam rahmeti rahmana kavuşmuştur. Cenazesi yarınki Perşembe günü Şişli Halâskâr Gaz caddesi Etilal hastanesi durduğundaki Miko apartmanının 3 numaralı dairedeki ikametgâhından kaldırılarak öge namazını müteakib Teşvikiye camisinde namaz kılınarak medfen mahsusuna defnoluncaktır. Celâze görülmemesi rica olunur.

RADYO

ÇARŞAMBA 21/1/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parça lar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar (Pl.), 8.15: Evin saati, 8.30/8.45: Müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Fasil şarkıları, 12.45: Ajans haberleri, 13: Fasil şarkıları programının devamı, 13.30/14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.25: (Dış politikâ hâdisleri), 18.45: Radyo çocuk klübü, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gaze tesli, 20.55: Bir mary öğreniyoruz, 21: Zanaat tükürümü, 21.10: Mahur mekâmından şarkılar, 21.30: (Sağlık saati), 21.45: Oda musikisi edebiyatından ta nınmış eserler (Pl.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.).

DOĞAN

ile
beraber olunca
Felâketten
Korkmayınız.

TAKVİM 2inci Kânun

Rumi sene 1361	21	Arabi sene 1361
2 inci Kânun 8	Çarşamba Reemî sene 1942	Kasım 75

GÜNEŞ		Muharrem		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	21	6	87	12	26
2	11	4			
Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı		
5	12	14	17	11	15
12	25	14	56	17	11
7	14	8	45	12	—
E.	12	25	14	56	17
V.	7	14	8	45	12

Millî Kalkınma Vasıtası Olarak

S P O R

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Klasik Yunan devrinde bir dö-
nüş ifade eden modern spor anlıyoruz. Ve tıpkı onlar gibi a-
fikriyatının vazısı Dr. August Bier, henkdar bir varlığın, ruhda ve be-
dir. Bu müellif 1920 denberi neş-
dende azamî inkişafı kabil oldu-
rettiği eserlerinde sporu, bilhassa şuna inanıyoruz.

İşte bunun içindir ki fikri terbi-
yeden ayrı bir bedeni terbiye ka-
bul etmediğimiz gibi bedeni inkiş-
a fi bir tarafa bırakan ruhi terbiyeyi
de verimsiz ve kısır sayıyoruz. Bö-
lece modern üniversiteler, eski Yu-
nan Gymnas'ları ders kürsüleri yan-
nında spor mabedleri ihtiva etmek
tedirler. Muayyen bir bedeni ikti-
dara vâsil olanıyanlar artık münev-
ver insan olmak ehliyetini kazana-
mamaktadırlar.

Ruhi tahlil ilmi öğretiyor ki be-
deni gerilemek, sakatlık, cılızlık,
kudretsizlik ruhda öyle bir taktım
ihtibaslar ve enferyörite duyguları
uyandırıyor ki zekânın müsbet sa-
hada inkişafına engel olmaktadır.
Veya ona büsbütün menfi bir isti-
kamet vermektedirler. İşte akade-
mik tahsilte beraber yürümesinde
ısrar edilen bedeni terbiye, bu gibi
ihtibasların teşekkülüne mâni ola-
cak bir vasıttır.

Modern sporun beden ve ruh bir-
liğine dayanması, sporcunun ilmi,
insanı, milli ideallere malik olma-
sını da icab ettirir. Bu itibarladır ki
millî bir sporun programı ancak
bir millî teşkilât çerçevesi içinde
hedefine ulaşabilir. Böyle bir teş-
kilât vatandaş, bilgi, mefkûre, sıh-
hat ve neşeyi bir küll halinde sun-
malıdır.

2 — Modern spor fikriyatı ba-
kmından, spor ihtiyacı insan öm-
rünün her çağına şamildir. Bir za-
manlar zannedildiği gibi muayyen
bir gençlik çağıntın imtiyazı değil-
dir. Süt çocuğu çağından başlayarak
nederler ki bir ziraat veya endüs-
tri işçisi kâfi derecede hareket yap-
mamaktadır. Ona ayrıca spor yaptır-
mak fazla bir yorgunluğu intaç e-
debilir. Hakikat tamamen bunun
içte mütenasibben kendisini göster-

ni tıpkı eski Yunan filozofları gibi
mektedir. Filhakika medeniyetin
icab ettirdiği iş bölümü tek taraflı
bir meşguliyeti istilzam etmekte
ve birçok kabiliyet ve imkânları
mızın dumura uğramasını intaç et-
mektedir. İşte medeniyet hayatının
bütün konforuna rağmen hoşnud
suzluk uyandırması insanda az çok
bir dejeneresans husule getirme-
sindedir. Bu terreddi önlemenin ye-
gâne çaresi bütün vücudumuza iş-
lemek imkânını vermektir. Bu se-
beble insan bütün ömrünce sistem-
li bir surette bedeni terbiyeye muh-
taftır. Janjakruso gibi bazı müel-
lifer bu medeniyet hastalıkların-
dan kurtulmak için tabiate ve be-
deviliğe rucuu tavsiye etmişlerdir.
Bu duyulan ıstırabı ve dumura uğ-
ramaya karşı hissedilen aksülâmeli
ifade eder. Fakat bedeviliğe rucua
ne hacet? Giyinme ve süslenme ih-
tiyaçlarımızı bir tarafa bırakıyor,
meskenlerimizi terk ediyor, tabia-
tin sinesine veya onu taklid ederek
yapılmış stadyumlara gidiyoruz. O-
rada geçen saatler zarfında mede-
niliğin omuzlarımızı yüklediği
sun'i atmosferden uzak ve tamamen
tabiatın içindeyiz. Tam bir tabiat
insanıyız. Mücadele insiyakımız en
iyi bir şekilde tatminini bulmuştur.
Bütün uzuvlarımız bir ahenk daire-
sinde işlemektedir. İşte hakiki bir
sporun bahsettiği emsalsiz saadet
hissi bundandır.

3 — Modern spor insan emeği-
nin her çeşidinde verimi artıran
bir vasıttır. Endüstri amelesinde
spor umumileştikçe verimin artmak-
ta olduğu her tarafa müşahede edil-
miş bir vakiydir. Onun için amele-
ye spor yerleri yaptırmak kârlı bir
işdir. Ziraat-
te de aynı hal vardır. Bazıları zan-
nedilmektedir. Ziraat-
çisi kâfi derecede hareket yap-
mamaktadır. Ona ayrıca spor yaptır-
mak fazla bir yorgunluğu intaç e-
debilir. Hakikat tamamen bunun
içte mütenasibben kendisini göster-

3 — Modern spor insan emeği-
nin her çeşidinde verimi artıran
bir vasıttır. Endüstri amelesinde
spor umumileştikçe verimin artmak-
ta olduğu her tarafa müşahede edil-
miş bir vakiydir. Onun için amele-
ye spor yerleri yaptırmak kârlı bir
işdir. Ziraat-
te de aynı hal vardır. Bazıları zan-
nedilmektedir. Ziraat-
çisi kâfi derecede hareket yap-
mamaktadır. Ona ayrıca spor yaptır-
mak fazla bir yorgunluğu intaç e-
debilir. Hakikat tamamen bunun
içte mütenasibben kendisini göster-

(Devamı 4/3 de)

Tarihten sayfalar

Aç öldüren suyu

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

Müaddan üç asır evvelde; Berga-
ma batı Anadolunun en muhte-
sem şehirlerinden biri oluyordu. Mer-
mer saraylar, kütüphaneler, tiyatrolar,
mabedler, mektepler kuruluyordu. Her
banafte büyük bir faalyet vardı; bu-
lerce amele sabahtan akşama kadar,
bazan geceleri meşaleler yakarak çalış-
yorlardı; uzak kasaba ve köylerden o-
naya iş bulmak için gelenler hergün
artıyordu; ticaret için gelenler de on-
lara katılınca şehrin nüfusu son dere-
ce artmıştı. Sokaklar, pazar yerleri,
binaların civarı hattâ şehrin etrafı ka-
rınca gibi kaynıyordu. Elden ele, ceb-
den cebe, sandıktan sandığa su gibi al-
tan akıyordu; fakat şehirde su bulmak
para bulmaktan çok zordu. Çünkü vak-
itle beş on bin kişinin ihtiyacına kâfi
gelen kuyular ve dere suyu şimdi yüz
bin kişiye elbet yetmezdi.

Hele yazın sıcak günlerinde, taş ta-
şyan, kum dökken, harç veren, alın
teni dökken amelenin hali pek harebdî,
kazandıları paranın yarısını yalnız
su için verdikleri halde gene susuzluk
çektiyorlardı. En kötü kuyular birer al-
tan madeni kaline gelmişti. Vakit va-
kit su başlarında kavgalar oluyor; bir
avuç su için boğuşarak birbirlerini öl-
dürenlere tesadüf edilirdi.

Anadolunun hattâ Trakya ve Yuna-
nistanın muhtelif yerlerinden gelen bu
çesid çesid halkın çesid çesid dil ko-
nuşukları görüldüyordu; onların birleş-
tikleri tek dil şu idi: İnilti...

Zaman oldu ki susuzluk yüzünden
işler yürütmez oldu; ameleler, hattâ en
iyi ustalar Bergamayı bırakıp gidiyor-
lardı; binalar yarım kalıyordu; kralın
bir cennet yapmak için uğraştığı şe-
hir bir taş yığını halinde mi kalacak-
tı? Buna bir çare bulmak lâzımdı.

Kral memleketin büyüklerini, su mü-
hendislerini ve su işlerinden anlayan-
ları topladı; vaziyeti anlattı; onun ek-
sâs bunaktığı noktaları başkaları orta-
ya attı. Neticede şehre yakın veya u-
zak yerlerde su aranması, kâfi gele-
cek kadar su bulunup getirilmesi ka-
rarlaştı; su mühendisleri ve su işinden
anlayanlar hemen işe başladılar. Her
tarafa dağıldılar. Vadileri delik deşik
ettile; yamaçları açıldılar; biraz nemli
görünen yerleri eşelediler ve kuyu ha-
line getirdiler; bakır çayın civarını hal-
aç pamuğu gibi attılar. En sonra on
bir saatlik bir yerde bir dağa ulaştılar;
orada su buldular. Gürül gürül aklı-

yordu; tertemizdi; yazın kesilmiyordu,
kışın bulunmuyordu. Şehre uzaktı am-
ma daha bu kadar uzak olsa gene vaz-
geçilemezdi. Bu suyun adı «Aç öldüren
suyu» idi. Göya onu aç karnına iç n-
ler öldürmüştü.

Bunun mahzuru yok değildi; fakat
izalesi mümkündü; çeşmelerin başına
mahzuru öldüren yaftalar yazmak kâfi
gelirdi. Fakat su mühendisler, araziyi
gözden geçirdikten sonra dediler ki:
— Bunun Bergamaya aktılması
mümkün değildir.

Kral büyük bir inkisara uğradı; la-
kin vazgeçmedi; zira etrafta yapılan
yeni araştırmalar sonunda başka su
bulmak da kabil olmamıştı.

Kralın güzel bir kızı vardı; memle-
kette meşhurdı; o sarayın pencere
ve balkonuna çıktığı zaman ezeli bir
gecede ay doğmuş gibi herkes hayran
olurdu; seyre dalardı; o şehre çıkıp da
mabede, tiyatroya yahud başka yere
giderken yolunun üstünü aşuklar dol-
durur; bir tanrı gibi selâmlanırdı;
sedyesinin veya arabasının önüne yığın
yığın çiçek atılırdı.

Kral şehre su getireni altına boğmak
ta tereddüd etmezdi; fakat altına itü-
fat eden yoktu. Altından daha kıy-
metli bir şey vardı, o da kızı idi. Şe-
hirde ve etrafta tellâllara bağırırdı:

— Aç öldüren suyunu kim Bergama-
ya getirebilirse kızımı ona vereceğim!
Bunu ancak mühendislerden biri ya-

paşlırdı; bunların arasında ise en çok
seven, aşka en çok kıymet veren kim-
di? En genç mühendis ortaya atıldı:
— Ben getireceğim!

(Devamı 6 ncı sayfa)

Bilmecemiz
Bugün 4 üncü sayfamızdadır

**TATBİKATTA
KAZANÇ VERGİSİ
REHBERİ**

Yazan:
NIHAD ALI UÇUNCU

Kazanç vergisi ek ve tadillerile
buhran, muvazene, hava kuvvetle-
rine yardım vergileri, fevkalade
zamları, maaş ücret ve yevmiyele-
re aid vergi tevkifat cetvellerini
hâvi ve en son hükümlere göre ya-
zılmıştır.

413 sahife, Fiyatı iki buçuk lira,
dır.

Akba kitabevinde ve bütün ki-
tabelarda bulunur.

Çindeki Misyonerlerin hayatı

Sonra, ümid dolu, sordum:

— Fakat, bu adamların hakikaten haydut olduğuna emin misiniz?

— Aşağı yukarı emindim. Şoförümüz silahlıdır amma, çok ihtiyar. Umumi yet itibarıyla, yanımızda bir asker bu kumur. Geçen gün, dostlarımızın bir kadını dağa kaldırdılar.

Kızına hitab ederek sordu:

— Ötekinden daha tehlikeliymiş, değil mi?

— Ötekine ne oldu? dedim.

— Fidyeyi necatı vaktinde ödememişlerdi. Haydutlar, ailesine bir kuşak yolladılar. İnsanın, evvelâ kuşakını keserler...

Derin bir nefes aldı:

— Çok şükür, Mufodun'e geldik. Bu akşam, size, dansingleri gezdirelim.

Dansingler üzerinde fazla durmaya kaçmam. Kadınların beni götürdükleri dansing, temiz yer, fakat kasvetli. Arka kışların beni sürükledikleri, öteki dansingler, daha berbad.

Misyonerlerin

13 Temmuz bayramı için, Fransız konsolosla ailesi beyneimleli klübü, bayraklarımızla, çok zarif şekilde süslenmişler. Bayraklar, kokardlar ve üç renkli şerit bayraklar, Mançuko ortasında ve Fransadan binlerce fersah uzakta, bu hüviyetsiz koca salona, pek müessir bir manzara veriyor.

Öğleyin, her milletten davetliler, ailelerin akın gelmeğe başladılar. Benim Fransız olduğumu öğrenince, hararetle ellerimi sıkıyorlar ve hayırlıyorlar:

— Tebrükler, 14 Temmuz Tebrükler 14 Temmuz!

Ben 14 Temmuz için, hiç bu kadar fazla tebrik edilmemiştim, halbuki, bu işde, hakikaten hiç dahlim yok!

Maamafih, bende en büyük hatıra bırakan şey bu küçük bayram değil, belki, sabahın dokuzunda, bizim konsolosun evinde yapılan ve Mukden'deki tektük Fransızla beraber, misyonerlerimden birkaçını da bir araya toplayan, hususî içtima oldu.

Şu sırada, dünyayı dolaşacak olur sanız göreceksiniz ki her tarafta, korku kin tevliid emetibe, her millet kendi hesabına harbden korkmakta, fakat komsusu hesabına harbi temenni etmekte ve herkes herkese karşı nefret duymaktadır. O itibarla, yüksek ruhları, beni insanlarla barıştıran misyonerlerimize ve rahiblerimize tesadüf etmeseydim, seyahatimden avdetde, in-

sanlar hakkında pek fena intibalar getirecektim.

Her sen, karınca sürüsü gibi insan öldürme salgın hastalıklarının dehşetini ve çokluğunu anlayabilmek için Çinde seyahat etmek lazımdır. Ranibier ve hemşire rahibeler, bu mikrob yuvalarının ortasında yaşıyorlar. Rahibeler, doktorların bile korkudan peuzini sarartan hastalarını tedaviye uğraşıyorlar, en genç yaraları yıkıyorlar ve bu işi, zehirli bir iklimde, Allah'tan başka ücret almadan, gece gündüz, fasilasız yapıyorlar.

Misyonerlerin hayatı, bu meselelerle dolu. Fakat bu müstesna mahluklar o kadar mütevazı insanlar ki, fedakârlıkları, iş olup bittikten sonra haber almıyor. Her biri bir meçhul asker.

Burada, din meselesi mevzu bahis değil. Dinden bahsetmeğe salâhiyetim yok. Sadece beşer ve Fransız olarak konuşuyorum. Bu lâzaristlerin, bu dinî nâkîhlerin, bu cizvîlerin, bu hırslıyan papazların ve rahiblerinin Uzakşarkta korudukları şey bizim nüfuzumuzdur. Bu itibarla, en koyu papaz aleyhdarı olan Fransızların, Uzakşarkta bir sene kalmak şartıyla, papaz aleyhdarlığını kaybedeceklerine emindim, meğer ki Fransız olmasın!

Misyonerler, Mançukonun, Moğolistanın muhtelif noktalarından konsololoshaneye gelmişlerdi: Bir, iki, üç gece trenle, hem de ne trenlerle seyahat etmişler, yaya veya sedye ile fersahlarca mesafe aşmışlardı. Fransa şerefine şadeh kaldırdıktan sonra, tekrar vazifeleri başına döneceklerdi. İçlerinde, eli senedenberi Çinde oturan, Avrupaya hiç avdet etmemiş olanlar vardı. Yanmış, zayıflamış, kavrulmuş, adeta Çinliler kadar sarı benizli olmuşlardı. Bir tanesi, keşif yüzü, ufak siyah sakallı bir genç, mütemadyen öksürüyordu.

Konsolos bana:

— Bu adam ölüme mahkûm, dedi. fakat kendisile alâkadar olunmasını istemiyor.

Bir diğeri, iki kat olmuş; sararmış, kırışık dolu bir çehresi ve kemirilmiş göz kapakları vardı.

Mahrumiyetlerini, ızdırablarını, kahramanca fakirliklerini öliyorum. Fakat, onların simasındaki âsude ifade - den, inançlı tebeşüründen, mes'ud bakaşlardan, yer yüzündeki imtiyazlı insanlarda eser bulamadım. Uzakşarkta, beni en fazla mütehasşis eden şeyin ne olduğunu, çok defa soranlar bulun-

du. Beni en fazla mütehasşis eden işte budur.

Hsin-King yeni imparatorluk çenferi

— Mançurideki zalimane işgalimiz hakkında mütehasşis nâde, müsyö? Evinde akşam yemeği yediğim Japon başkonsolosu, nezaketine rağmen istihzalı bir ifade ile bana bu sual sordu. Bu mesele hakkında, çoktanberi kanaatimi edinmiş bulunuyorum.

Şüphesiz yok ki, nefsi Mukden'de, bazı hasin, hattâ çıpıştıma tenkil hareketlerine şahid oldum. Fakat anarşi ile altüst olan bu memlekette, Japonya asayiş ve emniyeti; salgın hastalıklarla harap olan bu havalide, sıhhatî temsil ediyordu. Hüllâsa, Japonya, medeniyetidir.

— Kanastımca, bazan, eliniz ağır. Bu nokta bertaraf, Japonlar burada bulunmasalardı, onları davet etmek lâzım gelirdi fikrindeyim.

Hepsi Japon olan davetliler, hayretle gültünüyorlar.

Konsolos:

— Ben, Fransızların, Mançuriye işgal etmemize muarız olduklarını sanıyordum, dedi.

— Bu da isbat eder ki, siz, Abel Bonnard gibi, Pierre Benoit gibi, ve daha yakın zamanlarda, Perre Lyautey gibi, daha dün Sauerwelo gibi ve Chadourue gibi sarahatçı muharrirlerimizin yazdıklarından ziyade resmî raporları okuyorsunuz. Onlar, aksi mütealefa yürütmüşlerdir. O mütealefara ben de tamamen iştirak ediyorum.

Bir şey daha ilâve edeyim, ezimle, Japonların, Koraya, Mançuriye kadar yayılmaları, Moğolistati ele geçmeğe çalışmaları, başka türlü hareket edemediklerinden ileri geldiğini ve bunun bizim kabahatimiz olduğunu söyleyebilirdim, fakat söyleyemedim. Vaktile, Japonya, bugünkü Çin gibi, salgın hastalıklarla kırılıyordu. Bu hastalıklar, her seneki ifratlı nüfus kesafetini teşâfi ediyordu. Amerika ve Avrupa doktorlarını, ilâçlarını, terakkîlerini bu raya taşıdılar. Sağın hastalıkların önüne geçildi, öyle ki, bugün Japonya nüfusu, senede 900,000 artıyor.

Sonraları, bir Japon, acı bir tebesümle bana:

— Artık zelzelelerden başka bir şey yok! demişti.

(Arkası var)

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Seyahatinizin programını kayınvalideniz mi çiziyor, yoksa bu hususta sizi serbest mi bıraktılar?

— Serbestim. Dilediğim yere gidebilirim.

— Tabii dadınızla birlikte...

— Şimdiye kadar öyle oldu amma, artık onu başımdan savacağım. Ma-

demki evli bir kadının, yaanında bir dadıya ihtiyacı yoktur. Artık kendimi idare edebilirim.

— Sizle beraber gelir misiniz? Bz birkaç ay kadar Almanyada ve İtalyada dolaşmak istiyoruz; sonra belki gene İsviçreye, yahud da doğrudan doğruya İstanbula döneceğiz.

— Sizinle beraber yaşamakla mes'ud olacağım efendim.

— Fakat dadınız da beraber gelmeği kabul edecek mi?

— Biraz evvel de söyledim, onu başımdan savmak istiyorum. Eğer b'zimle beraber gelmeği reddederse bunu fırsat bilirim. Maamafih, aklıma başka bir şey geldi. Ona yol verir ve Hayri Efendiyi buraya getiririm.

— Kayınvalidenizin arzusu hülfına hareket etmiş olmaz mısınız kızım?

— Kayınvalidem ve kocam benim mevcudiyetimden haberdar değiller. Öyle iken, birkaç gündenberi hayamış gibi hareket ediyorlar. Filhakikatı saadetle dolduran bazı ufak tefek bir sene evvel burada mutlaka bir dağya muhtaçtım amma bugün artık kendi başıma yaşayabilecek hale geldim. Bahusus sizinle beraber olduktan sonra lâlami yaanına çağırarak daha faydalı olur.

— Sız bilirsiniz, maksadım yeni ailenizle aranınız açılmaması.

— Merak etmeyiniz efendim. Para benim oldukça onlar benimle bozamazlar. Eşşen bugünler Feridun Beye de yazacağım. Bütçem hakkında kat'î bir malûmat almalyım. Aynı zamanda kocamın da mallarını ve menfaatlerini iyi idare edip etmediğini bilmek istiyorum. Bu vasile ile üveyanamdan da haber almış olurum.

Kat'î karar verilmeden âfın böyle uzaması Bülend'i sinirletmiş. Hafifçe öfkeli bir sesle sordu:

— Bizimle beraber gelmeğe karar verdiniz mi?

— Evet... Hemen bugün lâlama yazacağım...

— Buraya yalnızca gelebilir mi?

— Eski deniz kurdudur. Dünyayı dolaşabilir.

— Şüphe ne olacak?

— Onu kayınvalideme iade ederim, deceğiz.

— Evet.

— Ne iyi arkadaşlık edeceğiz! Ne güzel eğleneceğiz.

— Siz bir arkadaş buldunuz. Bense bir alle...

Nerimanın gözlerinin ucunda bir damla yaş parlamıştı. Nezihe Hanım onu kendisine doğru çekti ve yanağını öptü.

— Sen benim kızım olacaksın. Umarım ki sen de beni bir anne gibi seveceksin.

— Ne mes'udum Yarabbi! Anne, Anne...

O vakte kadar soğuk tavırlı ve çekingen olan genç kız Nezihe Hanımın boynuna sarılmış, heyecanını gözlemek için başını onun omuzuna dayamıştı. Ağlıyordu, fakat bunlar mes'ud göz yaşları idi.

İKİNCİ KISIM

Nerimanın hatıra defteri

1

Mes'ud adamların hikâyesi olmazmış diye eski bir atalar sözü vardır. Binaenaleyh, hakikatte benim de anlatacak bir şeyim yok demektir.

Öyle iken, birkaç gündenberi hayatı saadetle dolduran bazı ufak tefek hadîseleri kendî kendime tekrar yaşama arzusuna karşı koyamıyorum. Bunlar, belki de tabii bir ömür geçirmiş olan insanlar için âlelade şeylerdir amma benim gibi yedi sene dört duvar arasında tehlikeli bir hayvan hayatı süren bir kadın için her şey yeni, her şey harikulâde görünüyor. Bu sebebden bunları arka arkaya dizmek ve tekerlemek ihtiyacını duyuyorum.

Artık dünyanın bir köşesine diklen tek bir ağaç gibi yapayalnız değilim. Bir ailem var... Fakat evvelâ vaziyetimi izah edeyim de sonra bundan bahsederim.

Hâlâ Montreux'da, aynı otelin aynı odasında bulunuyorum amma ne büyük değişiklikler oldu. Bir haftadan beri Nezihe Hanım ve Bülendle beraber yaşıyorum. Her sabah erkenden Nezihe Hanımın odasına gidiyorum. Tıpkı bir yakın akrabamı, meselâ bir halamı, bir teyzemi ziyâret ediyormuşum gibi...

Öğle ve akşam yemeklerini onunla karşı karşıya yiyorum. Bülend kâh ona, kâh bana ikramlar ediyor. Gün arası Nezihe Hanım ile birlikte sofraya ot-

kiyorum, yahud da öğlele gezmeğe çıkıyorum.

Geceleri, üçümüz birlikte bir tiyatro ya, bir sinemaya veya konsere gitmeğimizin zamanlar, ihtiyar büyük annemizin odasında toplanıyor ve konuşuyoruz. Ne tatlı saatler!

II

Sürpiğe yol vermek kolay olmadı. Anlaşılan menfaati pek büyüktü. Fakat benim kat'î kararımı öğrenince çaresiz kaldı. Şaziye Hanıma telgraf çekti. Aynı zamanda ben de kayınvalidem bir telgraf çekerek lâlami buraya getireceğimi bildirdim. İzin istemek için değil, kararımı söylemek için bu telgrafı yolladım ve aynı günde lâlama uzun bir mektubla vaziyetimi anlattım, hem hazırlanıp gelmesini söyledim. İkinci gün evvel ondan bir telgraf geldi. Bu sabah da, beyaz bıyıkları, yorgun vücudu, mes'ud gözlerle ihtiyar Hayri Efendinin kendisi...

Onunla buluşmamız ne fevkalâde bir sahne oldu! Benim bir söz söylemekliğime meydan vermeden, yol yorgunluğunu unutarak, zavallıca ellerimi sarıdı, gözlerinden sevinç yaşları döktü.

— Aman Allahım, karşında gördüğüm Neriman mıdır? Ne kadar güzelleşmişsin kızım. Şişmanlamış, uzamış başka bir insan olmuşsun!

— Başka bir insan olmadım Hayri Efendi, herkese benzedim. Bak etrafımızdaki bütün kadınlar da benim gibideğil mi?

— Hayır, sen onlardan güzelsin kızım.

— Sana öyle geliyor.

— Belki de... O zaman büsbütün başka bir insandın. Gözlerime inana, çağım gelmiyor. Kim bilir kocan senin gibi bir karısı olduğundan dolayı ne kadar iftihar ediyor.

Zavallı ihtiyarcığa belli etmemek için:

— Tabii!

Dedim amma beni ekinde büyütmiş olduğundan sesimin ahengi derhaz nazarı dikkatini cebetti ve başını kaldırdı.

— Yoksa Allahım kendisine verdiği nimeti takdir etmiyor mu?

(Arkası var)

İKİ GÖZ...

(Çin Masalı)

Yazan: Ekrem Reşid

Onuncu defa olmak üzere, Vong ve...
rinden kalmış, dar pencereye girmiş,
akşamın alaca karanlığına bürünen
karı dağları seyrediyordu. Eski bir
Sanmyen,so'nun tellerinden ihtiyar
filozof Lan'in çıkardığı hazin sesli
nağme, ağlaya ağlaya, damla damla, dü-
şe düşe tükenip kulübeyi derin bir sü-
küt keşledi. Lan, endişeli nazarını
Vong'un üzerine daktı.

— Demek oluyor ki karar verdiniz
ve yemin gideceksiniz?

— Pung,Suy (rüzgâr ve su)...

Lan'ın parmakları altında saz gene-
linedi. Buzlu dağlardan koparak esen
rüzgâr kulübeyi narlı çalısını hır-
paladı. Lan, yüksek sesle düşündü:

— Çok bedbaht olacağımı...

Cevaben Vong dedi ki:

— Üstadım, benimle geliniz, şu ıssız
tepyi, şu muzır yalnızlığı terkediniz!

Oruç ve mahrum yetle sararmış olan
dudaklarını hafifçe aralıyor, Lan te-
beslim etmiş, tepessüm ederek de ce-
vab vermiş oldu. Uzun bir sükkütan
sonra Vong pencereyi terk ederek oda-
nın yegâne hasırını üzerine uzandı. C-
vardaki ufak bir gölün kenarında
Lan'ın yetişirmekte olduğu çaydan
bardağına birkaç yudum döktü. Sonra
da yavaş yavaş konuşmağa başladı.

— Hayatım size medyunum, ey mu-
beddel... Sizin sefkattli imdadınız,
merhametli tedavinizin bana verdigi
şükran borcunu asla ödeyemeyeceğim.
Siz imdadına yetişmemiş olsaydınız,
çoktan uçurumun dibinde ölmüş, vü-
cudumu da canavarlara parçalanmış
olacaktım. Kervanına hücum etmiş o-
lan haydutlardan, yaralı, kitab kaç-
makta iken, altımda her an kuvvetlen
düşmekte olduğumu hissettiğim katırım
üzlerinde, son dakikalarımı yaşadığımı
hissedererek, büyük Kung,Fu,Tsen,
takdis ona son bir duada bulun-
mak üzere kendimi bir ağacın dibine
atmışım. Dondurucu gece ile müte-
medî kar bakanın, adalemi uyusturu-
yor, ölü adalesine benzettiyordu. Derin
bir uyusukluk cismimi uyusturuyordu.
Ebedî uyku âlemine dalmaktaydım.
Bütün mevcudiyetimi sonsuz canlılık
ve sevinçle dolduran bir ateşin sıcaklığı
karşısında gözlerimi açtığı zaman
kendimi sizin şereflî kâşanınızda bul-
dum. Sizin kaza gününü beni alıp buraya
getirmek ve kendime gelmem için iki
gün uğraşmak lütfünde bulunmuşsu-
nuz, üçüncü günü hakikat âlemine av-

det ettim. Yavaş, yavaş, sışı ufukta
tedricen görünen yeşeniller gibi dü-
şüncelerim vücutu keşetti; hatıralarım
la uyandırarak, size ey Cimeri, ne de-
rece medyun olduğumu bana bildirdi.
Ey tükenmez yıllık sahibi üstadım, za-
yılığım, perişan halim dermansızlı-
ğumdan dolayı şu hasırın üzerinde yat-
tığım bir ay müddetince, sizin her tü-
lü lütfilerinizden müstefid oldum. Kay-
betmiş olduğum bütün güç ve kuvve-
tine şimdi sayenizde şüküküm. Vicda-
nın beni fazla ataletten menediyor.
Gerçi her türlü hududdan azade de-
hanızın şuleleri altında geçirilen za-
man kaymet biçilemez menfaatlerle do-
ludur. Dünyaya hükmettiğiniz zirveden
bana kadar inmek lütfünde bulunan
ilim ve irfanınızın ziyasıyla fakir, ha-
şır zihnim aydınlandı. Bir müddetten-
beri inkişat uğrayan ocak başındaki
hizmetime avdet etmekteyim. Ey San-
sing (tic nezihlerin müntehibi), hayatımı
size medyun olduğumu söyledim, ilâve
edeceğim sözleri mazur gördünüz. Bu
sözleri size olan bağlılığımı söylüyor.
Bu sözler toy terbiye görmemiş bir di-
mağın mahsulüdür. Bu sözlerin ilha-
mını bana size karşı minnet ve şük-
ranla dolu kalbim veriyor. Üstadım,
biliyorsunuz ki büyük Kung,Fu,Tsen
takdis ona hayranlık bahşediyor;
müridi bulunduğunuz Lao,Tsen tak-
dis ona da hayranlık bahşederdi.
Şimdi size hattı hareketinizin yalnız
kendinize karşı nafi olduğunu söyleme-
me müsaade eder misiniz?... Ocağı de-
hanızın şulelerinden mahrum etmeğe
hakkınız yoktur. İmparatorumuz aza-
metli, nıkımızdan âlâsı sizin dahiyan
kudretinizle bağlıdır.

Vong sustu. Merakla cevabı bekli-
yordu. Lan söze başlamadan evvel u-
zun dakikalar geçti. N.hayret kulübe sa-
hibinin ağır, yorgun sesi yükseldi:

— Üzerinde uzun uzun ovelân eden
bir yıldızın şaibe nurlanan bir köylü
kadra kulübesinde o şüadan hâmile
kaldı. Hamîl müddeti seksen bir sene
sürdü. Çünkü Lao,Tsen takdis ona
semadan yer yüzüne inmek için seksen
bir senelik bir mesafe katetmişti. Top-
rağımıza ayak basmak lütfünde bulun-
duğu zaman kasları, kirpikleri ve mü-
barek saç örgüsü ak olmuştu. Demek
oluyor ki doğduğu anda fîmin ve fazlın
en yüksek zirvelerine erişmiş bulun-
yordu. Şu gördüğünüz iki kitabın biri
tarıkân ve faziletin kitabıdır. Bu eseri

henüz ismi Lao,Kiurn olup kendisi de
imparatorun müverrihi ve hafızı küt-
bü olduğu zaman vücudu getirmişti.
Diğeri ise, bulânare çekilmiş olduğu
dağdaki kulübesinde yazdığı mükâfat
ve cezaların kitabıdır. Lao,Tsen kulü-
besinde dehasile, mahiyetli arasında
yaşardı. Malûmdur ki kimse ne deha-
sını baş dönmeleri hissetmiyerek ölçe-
bilir, ne mahiyetini tatlı bir heyecan-
dan doğan göz yaşları dökmeden hatırla-
yabilir. «Gürültüsüz gül, sessiz ağlat»
İşte onun bir nasihatı!... Ey anladınız
mi aziz misafir ve üstadım: «Gürültü-
süz gül, sessiz ağlat»

Lan bu sözlerden sonra susmuş ku-
lübeyi ağır bir mezar sükkütü kapla-
mıştı. Adamların ikisi de en kuvvetli id-
dayı hatırlayıp ileri sürmeğe çalış-
yordu. Dışarıda gece büsbütün karanlık
olmuştu. Rüzgâr hiddetle esmekteydi.
Nihayet Vong dile geldi.

— Hic,King isimli eserinde evlâd-
lığın faziletlerinden bahsederken Kong,
Fu,Tsen takdis ona der ki: «Bu fazi-
lette mükemmeliyeti elde etmek için,
yükselmeli, vazifelerin ifasında maha-
ret kesbetmelidir. İnsan kendi ismine
şöhret ve ebediyet kazandırmalıdır ki
bunun şereflî ebediyen peder ve valî-
desinin üzerinde kalsın» bu hikmetten
sonra şunu ilâve etmek isterim ki ev-
lâdîlik faziletlerine hürmeten sizin bu
dağ başını terk edip, şehre, sizi tekil-
yen kardeşlerimizin arasına inmeniz lâ-
zımdır. Yüksek bilgini, sonsuz derya-
nızın mâşiz mükâfâtı olarak serpişu-
nuza altı altın pişkülü Tin,Tso'yu
takacaksınız, sarı ipek elbiselerinizin
kısmını, Pu,Fu, yağlı boyalı mahiyetli
kuşlarla örtecek, imparatorun kendisi
size tavus tüylerini hediye edecek, sarı
kamaşa malik olacaksınız... Tereddüd
etmeyiniz, ey üstadım, âciz hümeşkâ-
rınızın sözüne inanınız...

Lan cevap vermedi. Parmakları gene
sazın telleri üzerinde gezmeğe başladı.
Eğer mahfuf tüyleri tertipçisi bir
nağme kulübeyi dolduruyordu. Lan'ın
zihni yavaş yavaş Lao,Tren'in bulun-
duğu irtifalara kadar yükselmışti. Bir
müddet sonra ihtiyar filozof söze baş-
ladı:

— Ey bana sonsuz şeref veren m'isa-
firim... Semanın bahşettiği zevklerin
karşısında insanların verebilecekleri
memnuniyetlerin ve hazların ne kıymeti
vandır? Kalb ve dimağ rahatlığına na-
zaran mevkiler, servetler, rütbeler, lü-

tükler nedir? Evet, burada fakirane
bir hayat sürmekteyim, ne zenginim,
ne de ihtidar sahibi; fakat rahat ya-
şıyorum, çünkü benden ne korkan var,
ne de nefret eden... Saadetimi temin
etmek için çok şeye ihtiyacım yoktur;
fakat saadetim tamdır. Çünkü ihtiya-
cum temin edebiliyorum. Arzularım
pek mahduddur, bunları da yerine ge-
tirebiliyorum... Büyük Lao,Tsen bu
hususla buyurmuştur ki: «Tahdid o-
lanın arzuları beslemek kadar bü-
yük günah olmadığı gibi bu günahın
cezası olarak çokten azabdan da beter
azab yoktur!» bu sözleri sarfedeni tak-
dis edelim!...

Gecein yarısı geçmişti. Civar dağ-
ların üzerinde büyük bir elem hüküm
sürmekteydi. Tabiatî müthiş bir ses-
sizlik sarılmıştı. Kurtlar, yırtıcı kuşlar
bile sınımlıydı. Bu saatte her şey de-
rin bir uykuya dalmıştı. Rüzgâr din-
mişti. Kandilin yağı yavaş yavaş tü-
keniyordu. Ziya daha cansız, göğeler
ise daha büyük olmuştu. Vong, Lan'ın
yanına gelip diz çöktü:

— Ey âlim üstadım!... Hatanız et-
rafınızda ki dağlar kadar büyüktür.
Muannid fikirleriniz, yatağı değiştirir-
lemiyen Jantse,Kiang nehri gibi sey-
rine devam ederek akıp gitmektedir.
Bu meseleyi aynı surete muhakeme et-
memize imkân yoktur; çünkü aynı ay-
rı noktalarda bulunuyoruz. Hareket
noktamız bir, düsturlarımız aynı derece
doğru olmakla beraber birbirimizden
ayrılıyoruz; her zaman müvazi iki hat
çizerek ilerliyeceğiz, fakat hiç bir za-
man yollarımız kavuşmayacaktır. Aynı
dinin, aynı mezhebin iki gözleriyiz. Ay-
rı dimağa merbut iki göz, her biri, â-
leme başka saviyeden bakan iki göz;
birbirini asla kamaştırılamayacak iki
göz... Bu sebebdan dolayı sizi iknaa
çalışmayacağım. Kanaatim, yolum gü-
zeldir, fakat sizinkiler de güzeldir...
Bakınız, civar dağların tepesindeki kar-
lar aydınlanmağa başlıyor. Müsaade-
nizle sözüme büyük önderim Kung-
Fu,Tsen'in şu hikmetle hatime vere-
yim: «Vücudumuzun tamamı, en ufak
deri parçası, en ince kıl bile bize ebe-
veynimizden geliyor. Bu vücutta hür-
met beslemek, onu muhafaza etmek
evlâda terettüb eden vazifelerin ba-
sında gelir. Mükemmeliyeti elde et-
mek için...

Lan birdenbire yerinden fırladı:

— Müsaade ediniz! Derin bir man-
tığın mahsulü olan sözünüzü kestigiime
hem mahcub, hem de mütesirrim; fa-
kat biliniz ki en meskenimin şereflî, bi-
liniz ki ben asla ebeveynimi tanıma-
dım!... Benim ne kardeşim vardı, ne
dostum!... Kimse beni çocukluğumda
benezzül edip okşamadı!... Her zaman
karşımda yabancılar, lâkaydler gör-
düm... Ruhum hiç bir zaman kimseye
açılmadı; siz, şimdi, müstesna... Ben
her zaman tadını bilmediğim ana, ba-
ba muhabbetiminin hasretini çekeceğim...
Lan ağlıyordu. Vong da göz yaşlarını

"Son Posta,,nın bulmacası : 9- (7)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sevgili (3).	1									
2 — Boşanma (5).	2									
3 — Mektebden alınan mezun yetkâğı (7). VİA yet (2). ...	3									
4 — Nota (2), Beyaz (2).	4									
5 — Hanım (4), Bir koku (3).	5									
6 — Nota (2).	6									
7 — Ses ve zi-ya nakline yarar (3). Pokerde ge-killir (3). Asmak, tan emri hazır (2).	7									
8 — Alfabenin birinci harfi (4).	8									
9 — Üzüm ağacı (4).	9									
10 — Kuytu yer (4). Gözlerdeki ışık (3).	10									
11 — Boy nun arkası (4).	11									
Nota (2).	12									

- 12 — Nota (2), Bir uzuv (2).
Yukarıdan aşağı:
1 — Dişi (5), Dükkanların önündeki güneşlik (5)
2 — Benaber (3), Bir soru edatı (2).
3 — Kaşığın tutulacak yeri (3), Gi-
yilmiş (5).
4 — Altın (3).
5 — Fransızca kumaş (4), Bir işi iyi bilen (5).

silmeekteydi ;maamafih oldukça sakin bir sesle konuşabildi:

Eleman, matemini tesiri vücudu kuv-
yetten düşürecek, görmek ve işlemek
hâsalarını zayıflatacak kadar büyük
olmamalıdır. Mavem esnasında yarala-
nan baş yıkanır, harareten yanan vü-
cud suya daldırılır, hastağa et yeyip,
şarab içmekle karşı konulur...

Bu sözlerden sonra kulübeyi derin
bir sükküt kaplamıştı. Karların, buz-
ların üzerinde sabah parıldıyordu. Bi-
tab düşen Lan uykuya dalmıştı. Vong
yerinden kalktı, usulca kulübe sahibi-
ne yaklaştı, ödünde, minnet ve şük-
ran borcunu biraz olsun ödemek için,
yere espanı. Derin bir hürmetle bir
müddet böyle kaldıktan sonra gene en
ufak çitardıya sebebiyet vermeden ya-
vâş yavaş kulübeyi terketti.

Lan uyanınca anladı. Dosta gibnişti.
İlk defa olarak yalnızlığın acılığını
duydu. Yeni bir ihtiyaç, yeni bir arzu
kalbini doldurmaktaydı. Arkadaş, dost,
hemcinsi, insan ihtiyacı... İssiz dağ,

- 6 — Eksik değil (5), Seda (3).
7 — Nota (2), Zehir (3), Lambadan tüten (2).
8 — Almanca evet (2), İskambilde biri (2), Söz (3).
9 — Yünlük yapılan kıymetli bir madde (4), Duacı (3), Adalar denizi (3).
10 — Kemiklerde bulunan kimyevî bir madde (6).

müthiş dağ, kimsesiz, nefessiz, hayat-
sız, meskensiz dağ, işkencelerle, par-
çalanmış, kanamakta olan sinesinin
üzüne ağır, ağır yaslanmıştı!... Bu a-
zaba Lan fazlasıyla dayanamıyacaktı.
Yerinden fırladı, dışarı atıldı. Gözleri
yerinden fırlamış, elbiseleri dağınk, örgüsü çözülmüş bir halde Lan şehre,
Tin,Tso'lara, Tao,Son'lara, Pu,Fu'lara,
sarı kamaşlara, tavus tüylerine, İkbal-
lere, ihtidar mevkilerine, servetlere,
şöhretlere, imparatorlara, insanlara
doğru koşuyordu... Koşarak da ruhun
rahatından, sükknetinden ebediyen u-
zaklaştıyordu...

Üzerlerinde ihtikâr yapılan maddeiler

Dün, Flat Mürakabe Bürosuna pa-
tiska, yağ, kepek, saç tokası, kuskus,
erikçe bulgur ve mangal kömürü flat-
larında ihtikâr yaptıkları iddiasıyla bazı
satıcılar hakkında şikâyetler yapılmış-
tır.

KOCA YUSUF

Rus yere serildi!

Güreş yirmi dakikayı bulmuştu. Pa. dobnî, hâkim bir vaziyette durmadan Yusuf'a hücum ediyordu. Birçok tehli. keli oyunlar alarak hasmını hemen, hemen yenmeğe çalışıyordu.

Koca Yusuf; müskül ve mühim o. yunlardan kendini zorla kurtardıkça nârasını atıyordu:

— Haydi pehlivan bel!.. İngilizler; Koca Yusufun yalnız; çir. pınarak bağırın bir pehlivandan baş. ka bir şey olmadıkma kanaat getir. mişlerdi.

Bu derece statik bir pehlivan olur mu idi?... Hattâ; Pol Pons gibi bir a. damı nasıl olup da mağlûb ettiğine şa. şıyorlardı.

Güreşin otuzuncu dakikalarına doğ. ru, yavaş yavaş Padobninin nücumla. rının gevşediği görülmüyordu.

Hattâ; Rus pehlivanının aldığı mü. him oyunları Türk pehlivanı eskisî. den daha kolaylıkla söktürdüğü mey. ânda idi.

Otuzuncu dakikadan sonra; Koca Yu. sufun keskin ve gür bir nârası iştil. di:

— Haydi bakalım kızan bel! Bu, öyle bir sesleniş idi ki; güreşin daha, yeni başladıkma âlâmetti.

Türk, her şey bittikten sonra; mü. çadeleye giriyordu.

Çarpıp nârayı atarak Koca Yusuf; hasmına; alaturka elenseyi çaktı. Pa. dobnî elenseyi yer yemez, menderden dışarı fırlatarak ipleri çarpıp yere düş. ü. Ayağa kalkıp hasmının karşısına gelirken ikinci ters elenseyi yedi. Bu sefer de sol tarafına mender harici fı. rlayarak düştü.

Yusuf; üç dört dakika içinde hasmını elenselerle sersemletmeğe, sağdan sol. dan yere vurmağa başlamıştı.

Esasen; zorlu hasmına yarım saat. tenberi saldıra saldıra kesilen Padobnî; hayatında hiç görmediği Türk elense. leri karşısında büsbütün ambale ol. muştı.

Yusuf; habre, nâra atarak kayıflı, keyifli elenselerine devam ediyordu.

Türk pehlivanının güreş tekniği şa. eserdi.

Kinsonun yüzü gülmeğe başlamıştı. Rus yerden yere sürükleniyordu.

Madam Robenson ve kocası sevinç içinde idiler. Bütün İngiliz seyircileri de aynı haleti ruhiyeyi taşıyorlardı.

Yalnız; Danimarkalı Peterson ile, Hindî Abdülkerîm ve menajerleri tu. haflaşmışlardı. Bunlar Koca Yusufun aktığındaki manayı anlamışlardı.

Rus pehlivanı habi yutmuştu. Ya.

rim saattir cansız bir heykele salar g. bi durmadan hücum eden Padobnî, ş. di hasmı karşısında ne yapacağını şa. şırmış ve afallamıştı.

Koca Yusuf; insafsızca hasmını ha. palyordu. Mundere düşen Padobninin üzerine bile gitmiyordu. Maksadı; Ru. sa ebedi ve ezeli bir spor terbiyesi ver. mekti.

On beş dakika kâfi geldi. Padobnî bitab kalmıştı.

Seyirciler; Koca Yusufun bir elde hasmına altına alıp yeneceğini gördük. leri halde, neden bu halde bıraktığı. nın artak farkına varmışlardı.

Türk pehlivanı, hasmına ezerek bir daha güreş tutamayacak hale geçirmek istiyordu.

Kırk altıncı dakikada; Koca Yusu. fun gür nârası işitildi:

— Haydi aslanım bel!

Diye alay ediyordu. Padobninin en. sesi helvacı matlağı ile dövülen helva. gibi meyanleşmişti.

Yusuf, hiç zahmet çekmeden bir an. da meşhur ön çaprazını topladı Rus pehlivanının ölü vücudu hasmının iki kolları arasında tozu siiklen bir keçe parçası gibi savrulurken meca'siz sırtla. tî yere düştü.

Zavalî Padobninin ensesi tutmaz hale geldiğinden yere düştüğü zaman köprü kuracak halde değildi. Boyu, boyunca omuzları, sırtı yere yapıştı. Rus yenilmişti. Seyirciler; hep bir a. gızdan bağrıyorlardı:

— Yaşa Türk!

Rusun; kırk altıncı dakikada tene. şirliği yere gelmişti.

Koca Yusuf; hiç yorulmamıştı Hat. tâ; terlememiş idi.

Madam Robenson ve kocası locala. rını terk ederek Yusufun soyunma o. dasına gittiler. Mösyö Piyer ve Dub. liye de orada idi.

Kinson da koca gövdesini salıya sal. hıya oraya gelmişti. Yusuf'a söyleni. yordu:

— Pehlivan, doğrusu önden kork. tum...

— Neden?

— Yarım saat hiç bir şey yapmayıp durdun...

Hem konuşuyorlar, bir yandan da Yusuf; giyiniyordu.

Seyirciler; dışarıda toplanmış Yusu. fu bekliyorlardı.

Yusufun giyinmesi bitti. Dışarı çık. tıkları vakit Padobniyi giyinmiş mena. jeri ile gidiyor gördüler.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Bursada tarihsevenler cemiyeti kuruldu

Mayısta eğlence haftası tertib edilecek

Bursa (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi kaza kongresinde verilen bir kararla şehrimizde bir «Tarih sevenler» cemiyeti teşekkül etmiştir. Kanunî formalitesi ikmal edilmiş olan bu cemiyet, evvelki gün müzede toplanmış ve muvakkat bir idare heyeti seçmiştir.

Tarihi bir şehir olan ve çok değerli eserleri muhtevi bulunan Bursa, Tarih Sevenler cemiyeti için en geniş ölçüde bir çalışma mevzuu olacaktır. Cemiyet, aynı zamanda Bursayı harice tanıttırma ve güzelleştirme işleriyle de meşgul olacaktır.

Meselâ, Bursamızın fethi tarihine rastlayan Mayıs ayından itibaren bir hafta devam edecek bir eğlence programı hazırlayacaktır. Bu programa göre millî sporlar, at koşuları, cirid oyunları, millî kıyafetlerle rakıslar gibi muhtelif eğlenceler tertib edilecektir. Ayrıca Çekirgedeki Karagöz parkında Karagöz oyunu oynatılacak, Süleyman Çelebi'nin mezarı civarındaki sahada da mevlûdlar okutulacaktır.

Muradın türbesi karşısındaki alanda da Kosova harbille alakalı temsiller verilecektir. Cemiyet, aynı hafta içinde bir de Uludağ seyahati tertib edecektir. Bursalıları, bilhassa banyo vesilesile şehrimize gelecek misafirleri tam bir hafta eğlendirecek ve oyalayacak cazib

mevzular yaratmak hususunda mümkün olan her çareye baş vuracaktır. Cemiyetin hâmi reisliğini üstüne alan Bursa Valisi şehrin güzelleşmesi bakımından bütün imkânlarla bu cemiyete müzahir olacağını vadedmiş bütün Bursalılar da aynı maksad uğrunda maddî manevî yardımlarda bulunacaklarını cemiyete bildirmişlerdir. Cemiyetin umumî kâtipliği müze müdürü Rıza Yalçın'a tevdi edilmiştir.

Bursamızın tarihi kıymetlerini bir araya toplamak, bunlara dair bürosürler neşretmek, resimler çektirmek, yeniden yapılacak kazılara nezaret etmek elhasıl Bursayı tanıtmaya yarınacak her türlü imkânları hazırlamak işleriyle ödevlenmiş olan «Tarih sevenler» cemiyetinin bu hayırlı mesaisinden Bursa ve Bursalılar büyük faydalar ummaktadır.

İskenderunda yardım sevenler cemiyetinin yardımları

İskenderun (Hususi) — Şehrimizin hamiyetli bayanları tarafından teşkil edilen yardım sevenler cemiyeti şubesi Halkevinde toplanıp ilk iş olarak yoksul talebeye elbise biçip, dikmeğe başlamıştır. Bu suretle bir çok fakir talebe ve aileler sevindirilmiştir. Ayrıca da maddî yardımlarda bulunulmuştur. Resim cemiyetin üyelerini bir arada göstermektedir.

Şikâyetler ihtiyaçlar

Bartında hurda otobüslerin işletilmesi bir gün bir faciaya sebep olabilir

Bartından yazıyor: Bartın Kokaksu arasında işleyen yolcu otobüsleri hurda denecek halde oldukları için sık sık bozulmakta ve yolcularını yarı yolda bırakmaktadır. Nitekim Pazar-besi günü Kokaksudan gelen otobüsün pistonu, Bartına 12 kilometre kala kırılmış ve yolcuların yarısı bu şekilde vada yürüterek şehre gelmişlerdir. Bu sık sık görülen ve yolcuları kaygılan duran arzılardan bir örnektir.

Bu bozuk düzen arabalardan bazılarının frenleri bile tutmadığı söylendiğine göre, bir gün her hangi bir faciada olabilir. Otobüs işletenler bunu düşünmüyorlarsa ilgili ve devlet makamlar bu için pesini sürmeli, yolcuların hayatına bu kadar oynanmasına bir son vermeli.

Yalnız şunu da bilmek isteris ki, bugünkü darlık, hurda makinelerin işletilmesi için mezeret olamaz. Tamir kabul etmez hale gelen makinelerden kabul etmez hale gelen makinelerden, öteki makinelere parça çıkarmak dayımla gelirken, güçsüzsüz az çok bulunabilen ve her zaman lazım olan yedek parçaların bile hazır bulundurulmayışı açık bir tedbirsizliktir. Telâfi edilemez bir faciadan sonra iş yoluna konulmasını istemek hakımızdır.

Bartında beş hayvan hırsız yakalandı

Bartın (Hususi) — Gerişyanaz köyünden Hüseyin güneye ait bir dişi mandanın köy örüsünden kaybolduğu ve araştırma sonunda Har no köyü sınırı içinde kesilmiş olduğu anlaşılmış ve jandarma karakoluna haber verilmiştir. Yerine gönderilen iki jandarma erinin yaptığı arama ve inceleme sonunda bu iş yaptıkları anlaşılan Horna köyünde oturan çingenelerden Ahmed Güney, Said Kuşdiyen, Ali Kuşdiyen, Tahir Tıyır, Arfunda köyünden Ali Kurd adlarında beş kişi yakalanmıştır. Suçlular çalıp kesimleri mandanın aralarında paylaşmışları etlerini kavurma yapmağa hazırlanırken ele geçirilmişlerdir.

Millî kalkınma vasıtası olarak spor

(Baş tarafı 3/1 de)

aksinedir. Her nevi ziraat ve endüstri faaliyeti tek taraflı olmaya mahkûmdur. Yani vücudun ancak muayyen bir nahiyesini işletir. Diğer nahiyelerini atalette bırakır. Bu na bir kompenzasyon bulunmazsa vücutta sui şekil hasıl olur. Nitekim bir terziyi bir kunduracıyı, bir demirciyi vücudundaki deformiteden tanımak kabildir. Bu deormasyon zamanla verimi azaltır. Ömrü kısaltır. Ve hastalıklar için müsaid bir zemin hazırlar.

4 — Millî bir spor programı millî müdafaanın temelidir. Makinenin bütün terakkilerine rağmen harbi insan yapar. Ve iyi kullanılan bir makine bir şey ifade etmez. Bu günün silâhları her zaman dan fazla bedeni kudret, elastikiyet ve tahammül istemektedir. Meşakkate tahammül sporun bahşettiği kabiliyetlerin en mühimidir. Bu da ancak çocukluk yaşından itibaren tatbik edilen bir spor programı ile elde edilebilir.

5 — Her memlekette muhtelif sebeplerle sakat olmuş birçok insanlar vardır. Bunların millî iktisada bir yük teşkil etmemeleri ancak sistemli bir ortopedik sporla temin edilebilir.

Görülüyor ki millî bir kalkınma vasıtası olarak ele alınan spor böyle şümüllü bir programla ve fikir terbiye ile yürümeğe şartile beklenen gayeyi temin edebilir.

İskenderun istasyonunda yenilikler

İskenderun (Hususi) — İstasyonda başlamış olan imar faaliyeti gün geçtikçe inkişaf etmektedir. Yeni baştan rampa ve büyük anbarların temelleri atılmıştır. Yakında yapılacak olan istasyon büfe binasının da hazırlıklarına başlanmıştır. Resim anbarlardan birinin temeli kazılırken alınmıştır.

Bigada Parti kongresi

Biga (Hususi) — C. H. P. Biga kazasının yıllık kongresi geçen hafta parti mensublarının iştirakile yapılmıştır. Toplantıda dilekler dinlenmiş ve bazı yeni kararlar verilmiştir. Toplananlar; eski idare heyetini yeniden seçmiştir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Köylüye toprak

Yeni bir kanun projesi hazırlandı

Ankara, 20 (Hususî) — Devlet topraklarının tesbit ve dağıtılması hakkında Maliye Vekâleti bir kanun projesi hazırlamıştır. Projenin muhtelif sebeplerinde toprakların dağıtımına suretle, muhtaç çiftçilere topraklarının tabii haklarından geçirdiği safhalar anlaşılmış ve kısaca şöyle denilmektedir:

«Vasatî 30 komşuyla altı ay gibi kısa bir zaman içinde 99 köyde 27565 nüfuslu 6265 alıya 32.737 dekar hazine toprağının 872.860 lira bedelle boyundurlanarak dağıtılması mümkündür.»

Mevcut mübahede ve tecrübelerden istifade edilmeden devlete aid olup dağıtılması mümkün olan toprakların on milyon dolara kadar kabulü caiz görülmektedir. İşte bugün bu on milyon dekar tahmin edilen ve 65.70 milyon lira gibi mühtelen bir kıymet arzeden bu devlet topraklarının tesbit ve tevzi işini bir programla başlatılmak üzere kısa bir zamanda tahsis etmek için izahatın görülen hükümleri muhtelif bulunan bu kanun projesi hazırlanmıştır.

Proje esaslarına göre devlete aid olup ziraatle elverişli bulunan topraklar bu kanun hükümleri uyarınca tebedül edilerek bedel tahsisinde tahsis olunmak üzere ziraat erbabına dağıtılacaktır. Dağıtılmadan istifade etmek için şu şartlar haiz olmak lazımdır:

Tümkün olmak, köyde yerleşmiş olmak, yaşu altmışı aşkın olmamak, toprağa muhtaç olmak, geçimini esas itibarıyla ziraatle temin etmek.

Devlet topraklarının bedeli 20 fene, nede Temmuz ve Ekim aylarında tahsis olmak üzere 40 münasib taksitte tahsis olunacaktır. Kanunun tabii haklarında nüfusu yirmi binden az olan kasabalar köy itibarıyla olacaktır.

Uzakşark harbi hakkında İngiliz meclisinde tenkidler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

gapurun müdafiası için lazım gelen hava yardımının meselesinin derhal müzakeresine teklif eden bir takrir vermek istemiş de kamara reisi böyle bir takririn nizamnamelere uygun olmadığını bildirmiştir.

Daha evvel amele partisi mebuslarından Pethick Lawrence başvekil meclisin ruznamesi hakkında bir diyeceği olup olmadığını ve harb vaziyeti hakkında beyanatta bulunmak üzere olduğu şu sırada Uzakşark vaziyeti hakkında duyulan endişeleri ve vaziyet bozulmadan bu hususta müzakereler yapılmasındaki ehemmiyeti müdrik olup olmadığını sormuştur.

Çözümlü cevap vermiştir:

Uzakşark harbi hakkında gösterilen endişelere iştirak ederim. Bu ihtilafın muhtemel neticesi hakkındaki en büyük ümitimde de iştirak ederim. Umumi harb vaziyeti hakkındaki müzakerelere üç gün ayrılmaması teklif ediyorum. Eğer müzakereler neticesinde hükümet meydan okuyan bir vaziyet ortaya çıkacak olursa müzakerelerin ikinci veya üçüncü günü bir itimat takriri tevdi için işlem gelen tedbirleri alacağım.

Bunun üzerine Granville demiştir ki:

Başvekil Akantın öbür tarafına yaptıkları seyahatından sonra iştirak ettiği parlamentonun bir ilk toplantısında Uzakşark hakkında beyanatta bulunmak istemesi için umumi ehemmiyetli bazı meselelerin derhal müzakeresi hakkında teklif tevdi etmekle şeref duyuyorum. Bu teklif ile Singapur müdafiası için derhal icab eden hava yardımının gönderilmesi ve hilâf kâmilin Büyük Britanya, Avustralya ve Biranya imparatorluğa milletlerine teminat vermesi istenmektedir.

Reis Granville tarafından tevdi edilen takririn kabul edileceğini; gündük parlamentonun nizamnamesi muhtelif olan böyle bir takririn müzakeresini imtâz edilecek sebebiyle mevcut olan meclis söylemiştir.

Memurlara zamlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

demlere vesilecek fevkalâde zam hakkındaki lâyiha üzerinde tekliflerini tamamlamış; umumi heyete sevk etmiştir. Encümenin lâyiha yaptıkları tedbirleri göre aylık işbakkaları yüz liraya kadar olanlara net ita miktarına yüzde yirmi beş; yüz yetmiş liraya kadar olanlar yüzde yirmi; yüz yetmiş liranın fazlası olanlarda yüzde on beş zam görecektir.

Lâyihanın yarı müstaceliyet kararı ile umumi heyette müzakeresi kuvvetle muhtemeldir.

Dün akşama kadar Egede 24 milyon kilo tütün satıldı

İzmir 20 (A.A.) — Bugün akşama kadar 24 milyon kilo tütün satılmıştır. Bu suretle ticari mahiyetli haiz olan tütünlerin tamamı satılmış bulunmaktadır.

Rekolte piyasada tükenmiş olarak telâki edilmektedir. Geriye kalan üç milyon tütünün de iki gün içinde satılacağı muhtemeldir.

Mihverin ilkbahar hazırlığı

Ankara (Radyo gazetesi) — Mihverin ilkbahar hazırlıkları yapılmakta olduğu muhtemeldir. Bu hazırlıkların halktaki maneviyat düşkünlüğünü hafifletmek için kullanıldığı söylenebilir. Bu maneviyat düşkünlüğünün başlıca üç sebebi vardır:

1 — Rusyadaki muharebenin nihayetlendirilmemesi. Bunun halkta yaptığı hayal sukutunu anlamak için Mihver propagandasının bazı hatalar işlediğini görmek lazımdır. Mihver propagandası bu hareketata çok eyinler davranmıştır. Harrekât başlandıktan sonra beş gün Almanyada çanlar çalınmış, bayraklar asılmış, Rusyanın yok edildiği ilân edilmiş; Alman basınları Rusya diye bir devlet kalmadığını söylemekten çekinmemişlerdir.

Kış gelip çatınca muharebenin bitmediği; ilkbahara kaldığı bilirdirilmesi halk arasında derin bir hayal sukutu uyandırmıştır.

2 — İkinci sebep Amerikanın harbe girişidir. Harbin başından beri Alman ve İtalyanlar Amerika'ya karşı büyük kaygular göstermişlerdir. Halk geçen muharebenin kaybedilmesinde Amerikanın büyük önemi olduğunu bilmektedir. Mihver propagandası Japonyanın harbe girmesiyle bunun telâfi edildiğini ileri sürmektedir.

3 — Kışın geçirilen ızdırab. Bu üçüncü bir sebebidir. Mihver halkına harbin uzatmayacağı vâdedilmiştir. Şimdi ise Mihver politikacıları yaptıkları için kışa muharebelerden bahsetmiyorlar. Amerikanın harbe girişile harb sonu gelmiyince, gelmeyecek bir mücadele haline gelmiştir. İtalya işe sıkıntısıyla ızdırab içinde.

Diğer taraftan Mihver ikinci defa recedeki ortaklardan asker almamak politikasını değiştirmiş bulunuyor. Şimdi ilkbahar hazırlıkları için küçük ortak ve tâbi milletlerden istifadeye çalışıyor.

Çekoslovakya'daki hükümet de değişmesi bununla alakadardır. Evvelce bu tâbi memleketten asker alınmamış, sadece gönüllü kitaları teşkil edilerek Rusyaya gönderilmişti. Şimdi gelen haberlere göre Çeklerden de asker toplanmaktadır. Çekoslovak reisi Haha neşrettiği bir beyannameye yeni nizamda Führeerin yanında yer almanın ve Çeklerin elinden gelecek her şey yapmalarının zamanı geldiğini bildirdi.

Ayrıca Macaristana yapılan ziyaretler de bununla alakadardır. Mihverin Macarlardan bütün askeri kuvvetlerini kullanmalarını istemekle bulundukları muhakkaktır. Ancak Macarların hangi cepheye yer alacakları bilinmiyor.

Bulgaristanın da Mihvere yapacağı yardımın ne olduğu şimdiye kadar belli değildir. Harb kaynaklarından gelen haberlere göre son günlerde Yugoslavyadaki Alman ve İtalyan kitaları yerine Bulgar askerleri yerleştirilmiştir. Bulgarlar Mihver baskısıyla bazı hizmetleri gömeği kabul etmişlerdir.

Bütün bunlara rağmen ilkbaharda yapılacak askeri teşebbüs hakkında kesin hiç bir malumat yoktur. Teşebbüslerin ne olduğu ilkbahar yaklaştıkça belli olacaktır.

İtalyan genel kurmay başkanı değiştirildi

Roma, 20 (A.A.) — İtalyan genel kurmay başkanı orgeneral Mario Roatta ikinci ordu komutanlığına, ikinci ordu komutanı orgeneral Vittorio Ambrosio da İtalyan genel kurmay başkanlığına tayin edilmiş, her iki komutan yeni vazifelerine başlamışlardır.

Panamerikan konferansının kararları

Rio-de-Janeiro 20 (A.A.) — Associated Press'in bildirdiğine göre, konferansa mensub yüksek bir şahsiyet, batı yarım küresinin Mihver devletleriyle diplomatik münasebetlerinin kesilmesi hakkındaki kararın 48 saatten az bir müddet evvel ittifakla tahakkuk ettirileceğini söylemiştir.

LIBYADA SON HARB DURUMU

Kahire, 20 (A.A.) — Orta şark İngiliz kuvvetleri umumi kargâhının bugünkü Sah tebliği: Seyyar kollarımız, Elageyla doğusunda faaliyetlerine devam etmektedir.

Alman tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Resmî tebliğ: Afrika şimalinde, her iki tarafta keşif ve topçu faaliyeti olmaktadır. Sirenaiik de kıyı yolu boyunca liman tesislerine muvaffakiyetli hava saldırıları yapılmıştır. Agedabia cenebundaki çevrede İngilizlerin taşıt vasıtaları ve asker ordugâhları bombalanmıştır.

Tobruk sularında, Alman savaş tazyakları müteaddid tam isabetlerle fazla tonajda bir düşman gemisini sakatlamışlardır.

Türk - İngiliz ticareti

İzmir 20 (Hususî) — İngiliz ticaret korporasyonunun şark mümessili lord Karlway şehrimize gelmiş; tüccar birlikleri binasında 44bezi saatler üzerinde 4 saat devam eden müzakerelerde bulunmuştur.

ALKAZAR Sinemasında Bugün

matinelerden itibaren emsalsiz 2 büyük film bixden

— 1 —
Kalpleri heyecan, Ruhlara korku katan baş döndürücü müthiş sahnelere dolu:

Gangster Avcısı

Artistler:
GEORGES SANDI - VENDY BARRI

Esaretsiz bir hayâtin çetresinin getirdiği binbir emtihan ve kanlı maceralara sürükleyen meraklı sergişestirdir.

Hortlaklar Diyarı

Artist:
JOHNNY MACK BRAWN

Baştanbaşa heyecan, baştanbaşa yenilikle dolu heyecan kaynağı

ELHAMRA SİHEMASINDA

Senenin en neşeli filmi - 2 saat kahkaha, Çapanoğunun emsalsiz macerası, tekrar tekrar görülecek nefis film

ÇOŞKUN ÇIRAK Türkçe sözlü

Paris'in en meşhur Komedî artistleri
DUVALLES - FLORELLE - ALERME - MONA GOYA

Ayrıca: CAMBAZLAR - Moskova ve Leningrad'ın yüzlerce cambazları, dan ve muhtelif hayvanlardan mürekkep meşhur Cambazhanesi (Türkçe)

Perşembe akşamı 9 dan itibaren

ZORRO'nun İŞARETİ TYRONE POWER

Sovyetler Mozha-isk'i geri aldılar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

şusunda savasan düşman kuvvetleri doğruya doğru daha fazla geri atılmışlardır. Cephesinin merkez ve şimal kesimlerinde ve Donetz kısmında müdafaa muharebeleri devam etmektedir. Muvaffakiyette başarılan hücum kitalarının savaşları esnasında, Slovak kitaları düşmana kanlı zayıt verdirmişlerdir.

Doğu cephesinin her tarafında kısmen çok zor şartlar altında hareket yapan hava kuvvetlerimiz kara muharebelerini kuvvetlendirmiş ve himaye etmiştir. Mourmansk de miryolu bir çok noktalarda bomba isabetleriyle kesilmiş ve sarnıçlı vasyonlardan ibaret bir katara ates verilmiştir.

Sovyet tebliğleri

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyet gece tebliği:

20 İkincikanun günü ordularımız Alman ve İtalyan kuvvetlerini garbe doğru püskürtmekte devam etmişlerdir. Düşman ağır zayata uğratılmıştır.

Birliklerimiz Mojaisk şehri geri almışlardır.

19 İkincikanunda 16 Alman tazyakları düşürülmüştür. Biz 5 tazyak kaybettik.

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyet gece tebliği:

18 Sonkanun günü kitalarımız Alman ordusunu garbe doğru sürmeğe devam etmişlerdir. Düşman ağır zayıtara uğramaktadır. Kitalarımız deri hareketlerine devam ederek müteaddid mekân şehirleri işgal etmişlerdir. Mojaisk'in takriben 20 kilometre doğu ce, nubunda kân Voroya ve Smolensk istikametinde Kongrovo şehirleri bunlar arasındadır.

18 Sonkanunda hava kuvvetlerimiz 8 Alman tankını, piyade ve malzeme nakleden 550 den fazla otomobil, mühammat yüklü 335 arabayı, 13 tazyak karışıkoyuna mitralyöz mevzilerini tahrib etmiş, 3 demiryolu testini tutuşturmuş, bir mühimmat deposu bir askeriyakıt deposunu haraba uğurmuş, 5 Alman piyade ünitesini dağıtmış ve kesmen imha etmiştir.

Alman hatları defnedi

Berlin, 20 (A.A.) — D. N. B.: Askeri bir kaynakın öğrendiğine göre, 18 Sonkanunda Sovyet kuvvetleri Harkof doğusundaki Alman mevzilerine taarruz için büyük kitaları hareket ettirmişlerdir. Tanklar ve topçu ile kuvvetlendirilmiş altı Sovyet bölüğü bir noktada Alman hatlarına taarruz etmiştir. Alman askerleri düşmanı ağır zayıt verdirecek püskürtmüşlerdir. Sovyetler bu kesimi hiçbir tarafında Alman hatlarını delmeğe muvaffak olamamışlardır.

Helelski, 20 (A.A.) — Bugün burada üç defa hava tehlike işaretleri verilmiştir. Birincisinde bir düşman tazyakları deniz tarafında sehra yaktıktan kete, mis, ikincisinde çok yükseklerden uçan bir tazyak mekân mahallelere üç kü, etk bomba atmış ve pek az hasar yapmış, üçüncüsünde halktan birçok yaralı vardır.

MARMARADA:

Bugün:

KONGA'nın gözler kamaştırın kahramanı

MIKEY ROONY

nin eşi görülmemiş nefasetten yeni harikası:

ANDI - HARDI

ÂŞIK....

Ayrıca:

20 nci asrın korkunç Rüyası:

ÖLÜMEVİ

SİYASET DÜNYALEMİNDE

Mareşal Kaytel'in Peşte seyahati

Sovyet Rusya hükümeti Başvekil Stalin'in Alman ordusu hakkındaki düşünceleri aynı orduya aid düşüncelerden ayrı olarak Amerikandan düşüncelerine yaklaşıyor.

Bir taraftan Alman ordusunun tamamen sarsılmış, maneviyatı bozulmuş, sağ ve sol tarafta ise el'an büyük saldırılar yapılmaya, muvaffakiyetler kazanmaya kudretli çare yekdigerine tamamen zid iki düşüncedir.

Sovyet Rusya hükümeti Başvekilinin fikrine göre Alman ordusu çok zayıt vermiştir, fakat el'an kudretli bir harb vastasıdır ve şimdiki cephe gerisinde çalışarak bu kuvvetin artmasına uğraşmaktadır. İlbahara taarruzla geçecek, derin sahalarda bazı mevzu muvaffakiyetler kazanması bile mümkündür, fakat sonunda yenilecektir. Sovyet Rusya bu vaziyeti bildiği içinde ki düşman rahat bırakmıyor. Durmadan hücumlamaya çalışıyor. Maksad ilkbahara kadar Alman hududuna dayanmaktır. Sovyet Rusya kendisini buharı yapılmaya muktedir görüyor, cephe gerisinde yeni ordular vücuda getirmektedir. malzemesi de vardır. Alman istilâsına geçen yerlerden pek çok makinelere, iş makinesine, otomobillere ek olarak yeni fabrikalar kurmuştur. İngiltere, Sakson âleminden de boyuna haro malzemesi almaktadır.

Bir tarafın düşüncesi, isteği, çabası bu şekildedir, öbür tarafta gelince: Almanyanın ilkbahar harbine yeni silahlarla çıkacağını, yepyeni kuvvetlerle girişeceğini bizzat devlet reisinden öğrenildi. Bütün memleketin durmadan çabışan bir fabrika haline geldiğini de işittiyorum. İki tarafın çabışmasından, muhtelif sahalarda muhtelif amillerin de faaliyetinde çıkacak sonuçları yakından göreceğiz. Şimdiki bu çabışmalara ek olarak Moskova'da

müttefikler arasında askeri konuşmalar yapılabileceği haberi de duyuldu. Almanyanın da kendi müttefikleri arasında hep bu gibi ic temaslarda bulunduğunu görüyoruz.

Alman ordularının başkumandanlık görevi kurmay reisi Mareşal Kaytel bünyesinde Budapeşte'dedir.

Yarı resmi haberlere bakılırsa bu seyahati maksadı Macar Harbiye Nazirinin ziyaretini yapması olduğu zayıt ifade etmektedir.

Alman ordularının başkumandanı bizzat Alman devlet reisi Ber Hitler'dir, fakat teknik sahada orduların idare eden başın nezaket ziyaretleri arkasında konuşma ihtimal vermek güçtür. Kaldı ki, eğer yanılmıyorsa Macar harbiye nazirinin Berlin seyahati aşağı yukarı bir yıl evvel yapılmıştı. İfade edilmesinin o zamana getirilmesini kabul etmek biraz güçtür.

Hatırlamak teab eder ki Mareşal Kaytel'in Peşte seyahati, Alman ve İtalyan harbiye nazirlerinin daha üç beş gün evvel Macar Başvekiline yapmış oldukları seyahatlerden sonra gelmiştir ve o seyahatler esnasında Almanyaya ile İtalyanın ilkbahar savaşları için Macaristandan daha büyük yardım temin etmeye çalışıldığını söylemiştir, şimdi denilebilir ki Macaristandan ilkbahar savaşına daha geniş ölçüde iştirak etmiş, bu fedakârlığın karşılıkları üzerinde mutabık kalmıştır. Mareşal Kaytel seyahati esnasında kararların tabii şekillerini konuşacaktır.

Bu tahminde hata yoksa, Macaristanın istenilen yardım, sırf askerlik sahasında, yapabilecek durumda olduğunu söylebiliriz. — ★★

D. N. B. ajansının muharririne göre Bir Japon kruvazörü batırıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

berdar etmiştir. Bu münasebetle Moskova'da Rusyanın Boğazlar üzerindeki eski emellerinin müzakere edildiğine ve yeltenilen yanlanlara rağmen bu haberlerin müzakere edildiğine işaret etmiştir. O zamandanberi yapılan hafifletici denemelere ve yeltenilen yanlanlara rağmen bu haberler Ruslar, İngilizler ev hattı Amerikalılar tarafından teyid edilmiştir.

Bu suretle bu haberlere inanmak için bütün sebeplerin mevcut olduğunu zannediyoruz. Bu haberlerin basın âleminde uyandırdığı tepkiler Türk mahfellerinde lâyük olduğu ilgi ile karşılanmıştır. Türk basını hükümlerinde en büyük ihtiyat göstermiş olmakla beraber Türkiye'nin mukadderatından mesul olan devlet adamlarının, eski emperyalist arzularını hatırlayarak Sovyet iddialarına rağmen Sovyetlerin temayüllerini ilgisiz bir surette karşılamış oldukları dik-kadı müşahidelerin gözünden kaçmamıştır.

İzvestia gazetesinin Sovyet haberler ajansı tarafından tevdi edilen bir malzemesinden Türkiye'de husus bir ilgi ile malumat alınmıştır. Bu malzeme Amerikan eski Ankara büyükelçisi Mac Murray tarafından Baltimore Sun gazetesinin bir muhabirine yapılan ve şimdiye kadar meşhurlu kalmış olan bir demeçe tasallük etmektedir.

Bu demeçin netni, henüz belli olmamakta beraber, İzvestia'nın tefsiratında denirilmişine göre, Eden'in Moskova ve müzakereleri hakkında verilen habere teyid etmektedir.

İzvestia gazetesi Mac Murray'ın Alman propagandasını kolaylaştırdığından dolayı muhasele etmekte ve iftirâ ile tühmetlendirmektedir. Mac Murray, Sovyetler Birliğinin tarafsız memleketler için teşkil ettiği söde tehlikelere dair olan Berlin yanlanını tamamladığı ve Hitler Almanyasına beklenmedik bir yardımda bulunduğunu için muhasele etmektedir.

İzvestia'nın Mac Murray'ın demeçini hakkında tefsiratı ve Almanyaya tara-

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

zırlığı bildiriyor: Cumartesi günü Cüb adalarının doğu şimalinde 5 Amerikan bomba tazyakları, 9 Japon tazyaklarını düşürmüştür.

İngilizlerin ric'ali Rangoon, 20 (A.A.) — Ondu ve hisva kuvvetlerinin müşterek tebliği: Üstün düşman kuvvetleri karşısında kuvvetlerimiz Pemadese bölgesinde Tavoy'dan daha müasid mevzilere doğru çekilmişlerdir.

20 bin Avustralyalı kuşatılıyor Tojyo, 20 (A.A.) — Japon kitaları, Johore eyaletinin Merlez çevresindeki 20.000 Avustralyalıya karşı yapılan kuşatma manevrasını daha genişletmişlerdir. Bir Japon zoru, önemli bir stratejik noktaya varmış ve Avustralyalı kitalarının ric'atini tamamen kesmiştir.

Birmanya topraklarında Londra, 20 (A.A.) — Madras radyosu düşmanın bir notadan cembül Birmanya'ya sardığını bildirmektedir.

Bir Sıyam müfrezesinin Myawaddi garb hududunu geçtiği ve şehrin şimalinde muharebenin devam ettiği bildirilmektedir.

Myawaddi Moulmesa'nın 100 kilometre garbında ve Birmanya hududuna 30 kilometrelik bir mesafededir.

Başvekillet ve maliye Vekâleti Müsteşarları

Ankara, 20 (Hususî) — Başvekillet müsteşarlığına Maliye müsteşarı Cemal Yeşil, Maliye müsteşarlığına da mali teklif heyeti reisi Esad Tekeli tayin edilmişlerdir.

İstanbul Boğazları üzerinde emelleri olmakla tühmetlendirilen Sovyetler Birliği resmi ajansının iddialarına elçi Mac Murrayın tesbit ettiği notadan başka tarafta çevirmişçe gösterdiği arele yetere derecede bilinen Alman görüşünün doğruluğuna yeni bir delildir.

Amerikanın Sofyadaki eski elçisi Zerk'in Sovyetlerin Avrupaya karşı ihtilâsın projeleri hakkındaki iftiasını mazur göstermek için yaptıkları teşebbüs Mac Murray'ın Baltimore Sun gazetesinde yayınladığı demeçte manasız haberi konulmuştur.

BUGÜN Matinelerden İtibaren	Şehzadebaşı TURAN	Çarşıkapı AZAK	BUGÜN Matinelerden İtibaren
Görülmemiş izdihâm... Müthiş akin... Büyük rağbet karşısında:			
1 - KADIN KALBI			
Türkçe sözlü - Arapça şarkılar			
Mevsimin en güzel ve en çok beğenilen filmi bir hafta daha gösterilecektir: Ayrıca: Büyük fedakârlıklarla her 2 sinemada aynı zamanda			
2 - KARIM PATRONU			
Herkesi alâkadar eden fevkalâde güzel ve cazib meyzulu gençlik filmi devamlı matine her 11 den itibaren			

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bilimkabele, diğer Almanların bu hareketleri sırasında İngiliz Ortaçık ordularının başkomutanı Sir Auchincock-Ipsley, İngilizlerin saldırıya kendilerini topluyarak taarruzlarını ikinci safhasına başlamaları, General Rommel'in asıl kuvvetlerini Sirenak kıtasının hududunda barındırarak, hatları uzun Sirt çölünün doğu kenarında kâin El Ağılaya kadar sürerken bu kuvvetlerden ayrılmış oldukları. Bardıya Halfaya Soltum sahnesindeki Alman İtalyan kuvvetlerini derece derece sıkıştırmaları ve Almanların şark cephesinde malûm sebeblerle çok meşgul olmakla beraber Akdeniz sahnesinde de bütün gayret ve enerjilerini daha ziyade General Rommel'in geriye çekmekte olduğu asıl kuvvetlere işe, kıymetli maddelerle takviye eder, meğre hasrederek bahsi geçen saha ile o kadar meşgul olmalarını dolayısıyla bu mevzileri birer birer ellerine geçirir, meğer belki de mümkün olmazdı.

Çok yakın bir zamanın bir hâdisesi olmakla beraber hâlâ da devam etmekte olan bu dördüncü Libya harbinde karşılaşılan başkomutanların bu müteakib mez-yetlerini bu suretle kıtasıca tesbit ettikten sonra dğer önemli bir noktaya daha temas edeceğiz.

Dördüncü Libya harbinin birinci safhasında General Rommel'in mağlûb bile edilememesi, ikinci safhasında da bazı zayıflara uğratılmakla beraber büyük kısmile müvafakiyet geriyeye çekilmesinin önüne geçilememesi, böyle zamanıydı, ki utak teyde bazı sevkiat, çarşı hatalarında ziyade İngiliz kuvvetlerinin bir kısmı ile edilmiş derecede çok olmasından ve ilân edilen kuvvetlerin bir kısmının propagandaları kuvvetleri olmasından ileri gelmişir. Gerçi, yalnız zamanımızda değil, daha çok eski zamanlarda bile bazı kuvvetlerin bir kısmını propagandaları kuvvetleri teşkil eder, yani bir ordunun, bir kuvvetin kuvveti bu gibi hallerde onun asıl kuvvetine propagandaları kuvvetinin ilavesiyle elde edilen itibarı ve kündün ibaret olur. Ancak bu kabil kuvvetlerin beklenen neticeleri verebilmesi hususunun karşı taraf komutanının hüviyet ve şahsiyetine bağlı olduğu da unutulmamalıdır.

Bu düşünceyi teyid edebilecek olan noktalar şunlardır:

1 - Tobruk cephesindeki ilk tevakkufu üzerine İngilizler Ortasarktan yeni kuvvetler getirtilmiş, bunun için de Almanların kısa bir müddet evvel Rostofian geri çekilmesi ve onu takiben de kaç dolayısıyla Sovyet cephesinde muvakkaten taarruz hareketlerinin durdurulacağını ilân suretilmiş Sovyet müteakib taarruzunu tahrik ederek bin-

netice güç şartlarla karşılaşmış olmalarından istifade etmişlerdir.

2 - Bu defaki Libya taarruzunda bir Fransızlara vazife vermemiş veya vermemişlerken son günlerde Soltum ve Halfaya sahalarında hareket eden orduların da işin içine girmişlerdir.

Vâkıa, ikinci rokta İngilizlerin Uzakdoğudaki durumlarıyla ilgili olarak, fakat, şimdiki Uzakdoğuyu ikinci plana bırakarak Avrupa ve Afrika sahalarına daha fazla ehemmiyet verilmemesi son Vaşington görüşmelerinde esnasında belirtilmiş bir hakikat olduğu gözönüne alınınca bu ikinci noktanın daha ziyade General Rommel'in moral hâle merhale geri çekilmekle kuvvetlendirdiği durumundan ileri gelmiş olduğu kabul etme daha doğru olur.

Şimdi günün mevzuunu İngiliz kuvvetlerinin Trablusgarb istikametine taarruzuna devam ederek General Rommel kuvvetlerini bütünüyle Afrika'dan atmağa ve Tunus hududuna dayanmağa teşebbüs edip etmeyecekleri keşfiyeti teşkil etmektedir ve gündeye kadar birkaç defa incelenmiş olan bu mesele bugünkü durumdan ileri gelmiş büyük bir ehemmiyetle kendisini göstermektedir.

Bu meselelerin cevabını olayların tevali ve teselsülüne bırakmak hiç şüphesiz mütecehizdir. Fakat, aldığımız ihtimali düşünürsek az olan bir tahmin ile şimdiden de şunu söylenebilir: İngiliz deniz ve hava kuvvetlerinin ortası Akdenizde Mihver gemilerini bir hayli kayıplara uğratmakla beraber Mihverin Siilya kanalı tarafında yapmaktaki taarruz nakliyatı mâm olamadığı meydandır ve İngilizler, Trablusgarb istikametine yeni ilerlemeler yapmaktaki güçlüğüyle olan geri ihtimal şerhine Bingazi ve Malta üzerine dayanmak suretiler kısmen de kendileri için pek emin olmayan deniz yolundan yapmağa teşebbüs etseler bile bugünkü kuvvetlerle esah suretinde takviye edilmiş olacağına zannetmekte hata olmayacaktır. Roman kuvvetlerine karşı bir şey yapamayacaklar, istedik onun teslimi mümkün değil, ki eğer Bizler A. merikahiler, hazırlanmakta oldukları kuvvetlerden bir kısmını Ümid burnu - Kızıl deniz tarafında şimali Afrika'ya göndermezlerse İngilizlerin Trablusgarb istikametine devam ettirecekleri bir taarruz tehlikesi bir macera olacaktır. Hele, Almanlarla müteakibi şark cephesindeki Sovyet iler hareketini bugünlerde durdurabilirlerse bu maceranın tehlikesi daha da artacaktır.

K. D.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
Yaşadığımız Devir

İstiklal caddesi komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
İŞÇİ KIZ

AYDA 3 LIRA TAKSİTLE

Meşhur fabrikaların Bay ve Bayanlara mahsus altından ve kumdan mamul her nevi cep ve kol saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Emsal gibi 15 sene teminatlıdır. Taşradan sipariş etmek isteyenlere katalog gönderilir. Saat deposu: İstanbul, Sirkeci, Liman hanı sırasında. Yelkeni hanında No. 6

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizm

NEURALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pallu katuları ısrarla isteyiniz.

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

Genç kız da şehrin derinine şifa vermek için kendisini fedaya hazır. Hal buki şimdi ortaya çıkan mühendis o kadar genç ve güzeldi ki, gözlerinde öyle derin bir sefuk, sözünde öyle içli bir arzu vardı ki, onu adeta sevdi. O nun şehre genceceği suyun bir çözümlerinden kendi kabini de zümrid yeşili bir emnet köşesine çevireceğine şüphe yoktu.

Kral delikanlının omuzuna elini koydu:

— Tanrılar senin yardımın olsun!

Dedi. Genç kız, beyaz ve ince elbisesinin içindeki dal kadar ince ve güzel vücudunu hafifçe eğerek delikanlının gözlerinin içine baktı:

— Sana bütün kalbimle muvafaklı yet dilerim!

— Fakat bu iş belki uzun sürecek! — İstersen bir ömür sürsün. Seni bekliyeceğim!

— Fazla şükretmene için mümkün olan her şeyi yapacağım!

— Halkın imtiyazını ve ızdırabını mümkün olduğu kadar çabuk kesmek istemiyordum.

Delikanlı adam istedi, verildi; para istedi, verildi; gecesini bile çalıştı; su evvelâ bir büyük hazine toplandı; sonra oradan kinklerle yamaçlara, ya maçlardan başka yamaçlara aktıldı; kıvrıla kıvrıla, kaynaktan Bergamaya kadar olan yükseklik her an gözönünde tutularak, ileride daha yüksek bir noktaya kamuyacak şekilde hesaplar yapıldı. Yedi sene, yaz kış, gece gündüz çalışıldı. Bergamalıların suyun gelmesini ne kadar derin hasretle bekledilerse delikanlı da sevgisizce ulaşmak için ondan daha derin bir hasret duyuyordu.

— Birkaç ay sonra üç taraf da vusula ercekti, Genç kız kalenin en yüksek noktasına çıktı; yaklaşan su yola, rına ve su yoluna baktı; genç mühendis de suyun son uçurumdan nasıl aktığını seyrediyor; sonra nereden akan suyu takip ediyordu. Bir anlık yoruldu ve başını kaldırdı; kalenin en yüksek yerindeki genç kızı gördü. Derin derin içini çekti. İşte sevelerdenberi ne onun için bu sıkıntı, lara katlanmıştır; yedi yıl değil yetmiş yılın, yedi yüz yılın ızdırabını çekmiş, yitkinde taşmıştı; yüzü yanmıştı; saçlarının arasında aklar görünüyordu. Lâkin işte hepsini mağlûb etmiş ve muvaffak olmuştu. Bu kadar güç ve büyük işi başarmak ona yalnız sevino ve itihâr hisleri değil gurur da veriyordu. Ötünde yamaçlar, bayırlar eilmiş, vâdiler zat kat olmuştu. Suyun adım başında laşka tarafa akmak ve şehre gelmek istemeyişini neticesiz kalmıştı; işte akıyordu; istediği yerden istediği şekilde akıyordu.

Genç adam dışlarını saktı; yunurkları suya doğru uzattı ve bağırdı:

— Yedi yıl, tam yedi yıl beni uğraştırdın. Fakat işte şimdi köpek gibi arıktan geliyorsun!

Garib şey, su niçin akıyor? Niçin durdu? Genç adamın gözleri dehisice büyüdü. Ustalara ve amelelere emirler verdi; birçok şeyler yaptırdı; her çareye baş vurdu. Faydası görülmedi. Uykusuzluk, açlık ve umidsizlik içinde çarpındı; çarpındı; en sonra bu ızdıraba ve hayal inkisarına dayanamadı; kendisini uçurumdan aşağıya attı.

Genç kız bunu duyduğu zaman ta ruhundan sarıldı; yitkinde ve delirdi; kendisini yüksek kalenin en yüksek noktasından boşluğa fırlatı.

Onları yanyana gömdüler; kızın baş ucuna beyaz, delikanlının başucuna kırmızı gül fidanı diktiler; günlerce haftalarca onlara ağıladılar.

«Aç öldüren suyu kurbana verince inanca gelen bir canavar gibi yola geldi; şehre aktıldı; gül fidanlarını su lamağa başladı.

Not: Bu efsaneyi Bergama müzesinin kıymetli müdürü Osman Baya'nın son çıkan eserinden alarak genişlettim. Kitabında bunun çok güzel birkaç efsane daha var. Profesör Sülhey Ünver'in de dediği gibi bu efsaneler asıl uydurma değildir; bir hadiseye dayanır; yalnız halk muhayyilesi halk zekâsı bir sanat eser haline getirmiştir.

Kadirhan Kafk

HERGÜN

(Baş tarafı 2 noi sayfada)

vam etmek istiyecceklr, Anglo - Saksonlar da Uzakşark harbinin tasfiyenin tek çaresi kat'i neticeli bir deniz muharebesi olduğunu bilmele rine rağmen King George V sınıfı İngiliz ve Carolina sınıfı Amerikan gemilerinin bitirileceği zamana kadar tehlikeye atılmaktan çekinecek lerdir.

Deniz işlerinden anlayanların bu müteakibi Amerika bahriye nazirinin yakınlarda büyük deniz muharebesinin beklenmemesi icab ettiği hakkında geçenlerde yapmış olduğu demec ile teyyid ediyor ve Anglo - Saksonların Uzakşark şimdilik Japon filosuna bırakmış olmalarının sebebi bir dereceye kadar anlatıyor. Şu kadar var ki, yeni Anglo - Sakson gemilerinin yapılip Japon filosunun arancağı zamana kadar Japonların bütün Uzakşarka yayılmakta bugün gösterdikleri hız devam edecek olursa Uzakşarka yeni bir Asya âleminin doğması tehlikenin önlenilecek halden çıkıp çıkılmayacağı da ayrı bir meseledir.

Askerlik işleri

Selimiye Tım. Askerlik Dairesinden:

1 - 330 ve 331 doğumları ihtiyat eret talim maksadile silah altına alıncaktır.

2 - Bu doğumlardan Harb sanayi, Ölçme, Kimya, Demiryol, Hava, naz sınıflarına eretin toplanma günü 21/2 Kânun/942 Çarşamba günü 8,30 dur. Yerli kayıtlı bulunan erler yerli şubelerine, yabancılar da Kadıköy yabancı şubesine müracaat edeceklerdir.

3 - Bu doğumlardan diğer bütün sınıflar mensubları erlerin şubeler toplanma günü 26/1/942 Pazartesi günü saat 8,30 dur. Yerli kayıtlı bulunan erler yerli şubelerine, yabancılar da Kadıköy yabancı askerlik şubesine müracaat etmelidirler.

4 - Bu doğumlarından sakatlar celbedilmeyeceklerinden davet edilme mişlerdir.

5 - Şubelerde toplanma günlerinde davete icabet etmeyenler hakkında kerlik kanununun maddesi mahsusasına istinaden haklarında kanuni meale ve ceza tatbik edilecektir.

6 - Bu ilân umumî davet makamına kâimdir. (1333-933)

Sümerbank Umumi Müdürlüğünden:

1 - Bankamız tarafından kurulmakta olan fabrikaların demir cere ve kapılarının imalinde kullanılma üzere 30/30 İA 50/50 mill eb'adında köşebent ve te demirine ihtiyaç vardır.

2 - Köşebent ve te demirlerinin boyuları 2 metreden kısa olmama metrede birden fazla dekil bulunmaması ve fazla paslı olmamak şartı yapılacak teklifler kabul edilecektir.

3 - Teklifler 28/1/942 tarihine tesadüf eden Çarşamba gününe kadar Ankara'da Sümerbank umumi müdürlüğüne, İstanbulda Sümerbank şubesinde faaliyetleri bulunan Sümerbank satınalma ve nakliyat müdürlüğüne tevdi olunacaktır.

4 - Banka teklifleri nazarı itibara almakta serbesttir. «350» «474»

Toz ve kesme şeker fiyatlarına bazı zamlar yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

şeker satışı da yasaklanmıştır. Pancar istihsalile meşgul olan çiftçimizi bu vesile ile faydalandırmayı da müteale eden hükümetin şeker pancarının kilosunu mintakasına göre 100 para, 110 para ve 3 kuruşa iblağ ettiği anlaşılmıştır. Hükümetin şeker üzerinde aldığı tedbir cümlesinden biri olarak mali vaziyeti yüksek olmanın hakkin küçük çocuklarına çok ucuz bedelle şeker verilmesini temin edeceği de öğrenilmiştir.

Milli koruma kanunu

Başvekilin grup umumi heyetince iyi karşılanan bu beyanatını müteakib ruznameye geçilerek millî koruma kanunun hükümetçe tadil istenilen maddeleri üzerinde çalışarak bu babda bir proje hazırlanmış olan Parti grupu komisyonu mazbatasının müzakeresine geçilmiştir.

Maddelerin birer birer okunmasını müteakib gerek projede ve gerek esbabı mucibe mazbatasındaki esaslar teilsizce küll halinde umumi heyetin reyine arz edilmiş ve bu esasların ittifaikle kabul edildiği anlaşılmıştır.

Bundan sonra Ekişehir meb'usu Emin Sazak'ın, vaktile kaldırılmış olan şehir ve kasaba muhtarları ile idare meclisi mütehab azası hakkında Dahiliye Vekilinden müteale soran ve ruznameye dahil olan vakirri okunmuştur. Takrir sahibinin ve daha söz alan bazı hatiblerin mütealelarına cevap veren Dahiliye Vekilinin de dinlenmesinden sonra bu mevzuun, teşkil edilecek bir Parti komisyonunda incelenmesini teklif eden ve Dahiliye Vekilince de muvafik görülen takrir umumi heyetçe kabul edilmiş ve ruznamede başka madde olmadıktan celseye son verilmiştir.

Ankara, 20 (A.A.) - Başvekilten tebliğ edilmiştir:

1 - Koordinasyon heyetinin 263 n. maralî kararile ve memleketteki şeker mevcudunu tesbit maksadile bu sabah, ten mübarek şeker alım ve satımı mense, dâimî ve mevcut şekerler beyana tabi tutulmuştur.

2 - Ticaretle ilgili eden bütün hak, kâğıt ve itihâl şerhler 20/1/942 Şah şahinli dâirelerinde mağaza, dükkân, depo, anbar, fabrika ve imalâthane,

şube, komisyoncu ve acentaları nezdinde vesair yerlerde mevcut şekerlerin ölçmelerini ve miktarlarını ve bulundukları yerleri gösterecek beyannameleri 21/1/942 Çarşamba günü akşamına kadar bulundular; yerin en büyük müddiye memuruna makbuz muhabelede vereceklerdir.

3 - 20/1/942 sabahından evvel satılmış olup ta henüz müşterilere teslim veya gösterdikleri yerlere sevk edilmiş, rek satıcı elinde kalmış olan şekerler, satıcı tarafından verilecek beyannameye derolunacaktır.

4 - 20/1/942 sabahından evvel satılmış ve müşterisine teslim edilmek üzere yola çıkarılmış yani bayın elinden çıkmış ve fakat müşterisi eline verilmemiş olan şekerler müşterisi vardığı gün tebliğ eden günün akşamına kadar ikinci maddede yazılı şekilde ayrı bir beyanname ile bildirilecektir.

5 - Türkiye şeker fabrikaları: ononun şirketinin fabrikalarında veya emrindeki depolarda bulunan şekerler beyannameye tabi değildir.

6 - Verilen beyannameler yerlerin, de kontrol edilecek ve beyanname vermedikleri veya beyanname verip te mevcudlarını noksan gösterdikleri anlaşılanların icab eden yerlerinde millî koruma kanununun 4156 numaralı kanunla muaddel 65 inci maddesi muvafıkla valî ve kaymakamlara verilen salâhiyet dairesinde arama yapılarak şeker miktarları tesbit edilecektir.

7 - Şekerin tekrar satışına ne valî müsaade olunacağı bilâhare bildirilecektir.

Yunanistana giden Kurtuluş vapuru karaya oturdu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tur. Vapur bu kaza üzerine derhal Liman Riyasetine teilsizce tehlikeye olduğunu bildirmiştir. Mintaka Liman Reisliği bu vaziyet karşısında Büyüköğre ve Çanakkaledeki gemi kurtarma karakollarına hadiseyi haber vermiş ve Çanakkale'den «Hora» İstanbuldan akşamı doğru «Soros» tahlisiye gemileri vak'a mahalline hareket etmişlerdir. «Kurtuluş» ikinci defa «batıyoruz» diye bir teilsiz göndermiş ve bunun üzerine Trak vapuru da bir fen heyetile beraber saat 14 te vak'a mahalline gönderilmiştir. Son defa olarak tehlike azaltılır şekilde bir teilsiz daha alınmışsa da alâkadarlar geminin fazla su alması ihtimalini ileri sürmekte ve bu yüzden akibetinin meçhul olduğunu söylemektedirler.

Kurtuluş vapuru bu seferinde 2000 ton yiyecek eşyası götürmek te ve vapurda Kızılayın mümessilleri Feridun ve Sami de bulunmaktadırlar. Bundan başka ondan fazla tayfası olan vapur Ridvan kapitanı idaresinde bulunuyordu. Malûmatına müracaat ettimiz Tavilzade gemicilik şirketi vapurlarının beş altı sene evvel baştan aşağı yenilediğini ve seferlere başlandıktan evvel tekrar sigorta edilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Kızılay İstanbul depo müdür - lüğü dün saat 19 a kadar vapurdan hiç bir haber alamamış olduğundan merkeze vapur ve eşyalar hakkında malûmat verememiştir.

Vaziyet fen heyetile birlikte vak'a mahalline giden Trak vapurunun dönmesiyle daha esaslı surette anlaşılacaktır.

Son vaziyet

Ankara, 20 (A.A.) - Son gelen haberlere göre tahsiyeterin Kurtuluşun yama vardıkları ve vapurun kurtarılması için fenni bütün tedbirlerin tatbikine başlandığı bildirilmektedir. İnanca ziyat yok, vapurun kurtarılması şüphesizdir.

ÜÇ KURTARICI

HAVADA DENİZDE HERYERDE

IMAP MÜLVİSİ İSTANBUL

Kont Ciano Romaya döndü

Roma, 20 (A.A.) - İtalya haricete nazarı Kont Ciano, bu sabah Budapeşte den Romaya zeminmiştir.

İstanbul borsası

20/1/942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER	Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin	5.22
New-York 100 Dolar	132.-
Madrid 100 Pegeta	12.39
Stokholm 100 İsveç Kr.	30.75
Bir altın lira	31.75
24 aparatik bir gram	446
tebliğ edilen	

Kaham ve Tahvilât

% 73/9 933 Türk borcu	23.25
Çansız 1	20.35
İkramiyeli % 5 830	20.35

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (13735) lira olan muhtelif eb'atta (20500) K.Ş. Kurşun boru (2/2/1942) Pazartesi günü saat (15,30) on beş buçukta Harf, darpaçada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satan alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1030) lira (13) kurşunluk muvakkat teminat kanununun tayin ettiği vesikâlarla tekliflerini meşhûri sarflarını aynı gün saat (14,30) on dört otuz, kadar komisyon selâhiğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aâî şartnameler komisyonun parasız olarak dâimîdir. (419)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

KESEDİLER: 2 Şubat, 3 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkincitegrin tarihlerinde yapılır.

1942 İkramiyeleri

1 adet 2000 Lira	= 2000.- Lira	40	100	= 4000.-
5	= 10000.-	50	50	= 2500.-
3	= 750.-	200	25	= 5000.-
3	= 500.-	200	10	= 2000.-
10	= 250.-			

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cahid Beban
SAHİBİ: A. EKREM UŞAKLIGIL